

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK

a 2017. december 31-én végződő évre

az Európai Unió által befogadott

Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Általános információk

Igazgatóság tagjai

Soós Csaba

Gagyai Pálffy Attila

Bálint László

Felügyelő bizottság tagjai

Dr. Bakacsi Gyula

Dr. Siska Miklós

Kerekes Imre

Társaság elérhetőségei

1134 Budapest, Klapka utca 11.

Telefon: +36-1-279-3550

Fax: +36-1-279-3551

Web: www.enefi.hu

Könyvvizsgáló

dr. Adorján Csaba (Könyvvizsgálói engedélyszáma: 001089)

UNIKONTO Számvetelkutatási Kft.

1092 Budapest, Fővám tér 8. 3. em. 317/3.

Kamarai regisztrációs száma: 001724

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Tartalomjegyzék

Független könyvvizsgálói jelentés.....	1-9
Konszolidált átfogó eredmény-kimutatás	10
Konszolidált pénzügyi helyzet kimutatás.....	11
Konszolidált kimutatás a saját tőke változásairól	12
Konszolidált cash flow kimutatás	13
Jegyzetek a konszolidált éves beszámolóhoz	14-62

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

A pénzügyi kimutatásokban szereplő rövidítések magyarázata:

IAS Nemzetközi Számviteli Standardok

IFRS Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok

IFRIC/SIC Értelmezések a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokhoz

AFS Értékesíthető (pénzügyi instrumentum)

FVTPL A nyereséggel/veszteséggel szemben valós értéken értékelt

EPS Egy részvényre jutó eredmény

CGU Pénztermelő egység

FB Felügyelőbizottság

NCI Nem ellenőrző részesedés

Független Könyvvizsgálói Jelentés

ENEFI Energiahatékonysági Nyilvánosan Működő Részvénytársaság részvényesei részére

Korlátozott vélemény

Megbízást kaptunk az ENEFI Energiahatékonysági Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és konszolidált leányvállalatai (1134 Budapest, Klapka u. 11., Cg.: 01-10-045428) (továbbiakban: „a Csoport”) Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szabályai szerint összeállított 2017. évi konszolidált beszámolójának könyvvizsgálatára, amelyben a mérlegfőösszeg 2 038 970 eFt az anyavállalat tulajdonosaira jutó saját tőke összesen 1 468 715 eFt –, és az ugyanezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó átfogó eredménykimutatásból – melyben teljes átfogó eredmény összege 223 724 eFt nyereség –, konszolidált saját tőke-változás kimutatásból és konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő megjegyzésekből áll.

Véleményünk szerint a „Korlátozott vélemény alapja” szakaszban leírt kérdés lehetséges hatásait kivéve a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2017. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről és cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban foglaltakkal összhangban (a továbbiakban: „EU által befogadott IFRS-ek”).

A korlátozott vélemény alapja

Nem tudtunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni arról, hogy a Csoport megfelelően kezelte-e az átváltási árfolyamok változásának hatásából keletkező értékeket, ideértve a funkcionális pénznem prezentálási pénznemre való átváltásának hatásait és fordítva, valamint az ebből fakadó következményeket.

A Csoport a mérlegében – 19 738 767 eFt eredménytartalékot (felhalmozott veszteséget), illetve 44 448 eFt felhalmozott átváltási tartalékot mutatott ki 2017. december 31-én. A felhalmozott átváltási tartalékot – az IAS 21 rendelkezéseinek megfelelően – az egyéb átfogó eredménnyel szemben kell megjeleníteni.

A felhalmozott átváltási különbözetet az egyéb átfogó eredménnyel szemben kell állományba venni. E különbözetek egy részét – az alapját képező vagyoni elemek vagy annak csoportjai (pl. más funkcionális pénznemben működő komponensek) kivezetésekor visszakerülnek a nettó eredménybe. A nettó eredmény javára e felhalmozott átváltási különbözetből a 2017. üzleti év során 10 576 eFt került elszámolásra.

A Csoport 2017-ben egyfelől megváltoztatta a pénzügyi kimutatások prezentálási pénznemét, másfelől újramegállapította a pénzügyi kimutatások elemeiben szereplő tételeket. Ezekhez a műveletekhez szükség lett volna arra, hogy a vagyoni elemek értékét retrospektív módon magyar forintban fejezze ki. A Csoport menedzsmentje nem tudta alátámasztani alkalmazott számításait és annak helyességéről alternatív könyvvizsgálói módszerekkel sem tudtunk meggyőződni így nem lehetett megállapítani azt, hogy

- mekkora és mely kategóriába tartozik a fent részletezett tételek nettó eredményre, illetve egyéb átfogó eredményre gyakorolt hatása;
- ebből fakadóan a saját tőkén belül miként oszlik meg a hatás a tárgyévi és a felhalmozott eredményt is tartalmazó eredménytartalék, illetve a felhalmozott átváltási különbözet között.

A fentiek hatása a Saját tőke nagyságát nem, csak annak szerkezetét, illetve a tárgyévben az átfogó eredményben elszámolt átváltási különbözetet érinti. A Saját tőke értéke a releváns szabályoknak megfelelően került bemutatásra az IFRS szerint összeállított pénzügyi kimutatások mérlegében.

Figyelemfelhívás

1. Felhívjuk a figyelmet a pénzügyi kimutatások 35. sorszám alatti kiegészítő megjegyzésére. Ez a kiegészítő megjegyzés részletezi, hogy milyen természetű újramegállapításokat hajtott végre a menedzsment a korábbi időszakok helytelen közzétételei, illetve bizonyos számviteli politikai kiigazítások miatt. Véleményünk – a korlátozásunkban és a korlátozott vélemény alapján ismertető fejezeten túlmenően – nem tartalmaz korlátozást.
2. Felhívjuk a figyelmet a pénzügyi kimutatások 33. sorszám alatti kiegészítő megjegyzésére. E kiegészítő megjegyzésben mutatja be a Csoport a vele szemben folyó peres és hatósági eljárásokat. A peres eljárások végleges kimenetelének hatását e pénzügyi kimutatás még nem tartalmazhatja. Véleményünket e tekintetben nem korlátozzuk.

Egyéb kérdések

A 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokat mi könyvvizsgáltuk, a 2016. évi konszolidált pénzügyi kimutatásokkal összefüggésben a véleménynyilvánítást elutasítottuk.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati terület	A területhez kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások
A prezentálási pénznem megváltoztatása és Csoport által elvégzett újramegállapítások	
<p>A Csoport a 2017. üzleti évben megváltoztatta a pénzügyi kimutatások prezentálásának pénznemét, mivel a külföldi operációinak nagyságrendje jelentősen csökkent. A prezentálási pénznem megváltoztatása komplex számviteli számítások elvégzését követeli meg.</p> <p>A fenti változtatás mellett a Csoport a korábbi időszakhoz kapcsolódó egyes tételeit javította, azokat újramegállapította. Ezek az újramegállapítások – különösen az a prezentálási pénznem egyidejű változásával – átfogó hatással vannak a pénzügyi kimutatásokra, azok elemeire, illetve nem összetett becsléseket és számításokat igényelnek.</p>	<p>A könyvvizsgálati munkánk során vizsgáltuk, hogy a prezentálás pénznemének megváltoztatása és az egyes újramegállapítások kezelése az előírásoknak megfelelően történt-e, kimondottan azt, hogy azokat a módosításokat, amelyek ezt megkövetelik retrospektív módon hajtották-e végre, illetve az egyes változtatások hatásait teljeskörűen végrehajtották-e.</p> <p>Vizsgáltuk, hogy amennyiben menedzsment becslésre volt szükség, azt a standardok által megengedett feltételrendszer mellett tették-e meg, különös tekintettel azok időbeliségére.</p> <p>Vizsgáltuk, hogy az egyes változtatások prezentálása az előírásoknak megfelelően történt-e.</p>

<p>E feladatok jellege és a bennünk rejlő kockázat miatt a fenti döntések kezelését kulcsfontosságú könyvvizsgálati területnek tekintettük.</p>	<p>A könyvvizsgálati munkafolyamat során elsősorban a számítások ismételt elvégzésére hagyatkoztunk.</p>
---	--

<p>A koncessziós jogot megtestesítő eszközök és a lízingbe adott eszközök megtérülő értéke</p>	
<p>A Csoport rendelkezik olyan jogokkal, amelyeknél koncessziós szerződésből származó bevételekhez jut, illetve pénzügyi lízingszerződés bérbeadójaként is fellép a piacon. E szerződések helyes számviteli kezelése számos becslést feltételez és számítás elvégzését igényli.</p>	<p>A könyvvizsgálati munkánk során megvizsgáltuk, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szerződések helyesen kerültek e besorolásra, illetve azt, hogy az • azokra vonatkozó számítások az IFRS-ek releváns szabályaival összhangban készültek-e el. <p>Utóbbi vizsgálat során az egyes projektek várható pénzáramainak a becsléseit ellenőriztük, illetve meggyőződünk arról, hogy a számításokhoz – különösen a diszkontáláshoz – alkalmazott paraméterek helyesek-e.</p> <p>Az ellenőrzés során különös figyelemmel voltunk a menedzsment feltételezéseire, ezeket a rendelkezésünkre álló adatokkal összevetettük és vizsgáltuk mennyiben reálisak a várakozások.</p>

Egyéb információk: A konszolidált üzleti jelentés

Az egyéb információk az ENEFI Energiahatékonysági Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és konszolidált leányvállalatai 2017. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A független könyvvizsgálói jelentésünk „Korlátozott vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott korlátozott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelőségünk a konszolidált üzleti jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz.

Ha az elvégzett munkánk alapján arra a következtetésre jutunk, hogy az egyéb információk lényeges hibás állítást tartalmaznak, kötelességünk erről és a hibás állítás jellegéről jelentést tenni.

A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatban, a számviteli törvény alapján a mi felelőségünk továbbá a konszolidált üzleti jelentés átolvasása során annak a megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e, beleértve hogy a konszolidált üzleti jelentés megfelel-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés e) és f) pontjában foglalt követelményeknek. A számviteli törvény alapján nyilatkoznunk kell továbbá arról, hogy az üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották-e a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a-d), és g) pontjaiban meghatározott információkat.

Véleményünk szerint az ENEFI Energiahatékonysági Nyilvánosan Működő Részvénytársaság 2017. évi konszolidált üzleti jelentése minden lényeges vonatkozásban összhangban van az ENEFI Energiahatékonysági Nyilvánosan Működő Részvénytársaság 2017. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény előírásaival összhangban készült. Az üzleti jelentésben rendelkezésre bocsátották a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a-d), és g) pontjaiban meghatározott információkat. Az üzleti jelentésben más jellegű lényeges ellentmondás vagy lényeges hibás állítás sem jutott a tudomásunkra, így e tekintetben nincs jelentenivalónk.

Mivel egyéb más jogszabály a Társaság számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért ezzel kapcsolatban a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó véleményünk nem tartalmaz a számviteli törvény 156. § (5) bekezdésének h) pontjában előírt véleményt.

A fentiekén túl a Társaságról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a jelen könyvvizsgálói jelentés dátuma előtt megszerzett egyéb információkban, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak az EU által befogadott IFRS-ben foglaltakkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért. A vezetésnek a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulnia, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást.

A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn. Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását;
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően.

Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket.

Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.

- Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Budapest, 2018. április 18.

dr. Adorján Csaba

UNIKONTÓ Kft., ügyvezető

1093 Budapest, Fővám tér 8.

Nyilvántartásba vételi szám: 001724

dr. Adorján Csaba

Kamarai tag könyvvizsgáló

Kamarai tagsági szám: 001089.

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Konszolidált átfogó eredmény-kimutatás

Minden adat eFt-ban kivéve ha másképp van jelölve.

	Megjegyzés	2016 (módosított)	2017
Árbevétel	5	1 037 280	671 928
Továbbszámlázott közüzemi díjak	6	-479 959	-300 571
Anyag jellegű ráfordítások	6	-17 861	-11 657
Személyi jellegű ráfordítások	7	-204 253	-145 517
Részvényalapú juttatások ráfordítása	23	-230 516	-135 720
Igénybevett szolgáltatások	8	-356 914	-181 462
Egyéb bevételek nettó	9	161 605	-191 571
Értékcsökkenési leírás	13, 14	-806 379	-20 964
Pénzügyi műveletek nettó bevételei	10	5 612	41 329
Adózás előtti eredmény		-691 385	-274 205
Jövedelemadó	11	11 228	211 138
Tárgyévi eredmény folytatódó tevékenységből		-880 157	-63 067
Megszűnt tevékenységek			
Értékesített társaságon elért eredmény	12	1 474 029	0
Tárgyévben értékesített társaságok tárgyévi eredménye	12	-77 146	0
Megszűnt tevékenységen realizált eredmény	12	25 739	206 024
Tárgyévi eredmény		542 465	142 957
Anyavállalati részvényesek részesedése az eredményből	-	548 632	135 770
Külső tulajdonosok részesedése az eredményből	25	-6 167	7 187
Külföldi tevékenységek devizaátszámításakor felmerült árfolyam-különbözések		164 266	10 567
Időszaki egyéb átfogó jövedelem összesen		164 266	10 567
Időszaki összes átfogó jövedelem		706 731	223 724
Anyavállalati részvényesek részesedése		712 898	146 337
Külső tulajdonosok részesedése		-6 167	7 187
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)			
Folytatódó és megszűnt tevékenységekből			
Alap egy részvényre jutó eredmény	27	-79,36	-8,04
Hígitott egy részvényre jutó eredmény	27	-79,36	-8,04
Folytatódó tevékenységekből			
Alap egy részvényre jutó eredmény	27	-208,54	-31,64
Hígitott egy részvényre jutó eredmény	27	-208,54	-31,64

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. képviselőjében

2018. április 18.

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.
 1134 Budapest, Klapka utca 11.
 Adószám: 13719069-4-41
 Csoportazonosító: 17781846-5-41
 Banksz.sz.: 12001008-00128720-00100000
 10

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konzolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Konzolidált mérleg

Minden adat eFT-ban, kivéve, ha másképp van jelölve.

Konzolidált mérleg - Eszközök	Megjegyzés	2015. (módosított)	2016 (módosított)	2017
Tárgyi eszközök	13	310 416	279 322	113 311
Immateriális javak	14	791 281	6 218	5 846
Pénzügyi eszközök	15	745 418	642 290	581 182
Lízing követelések	16	542 098	499 102	276 871
Halasztott adó eszközök	11	46 849	69 881	286 718
Befektetett eszközök összesen		2 436 062	1 498 813	1 263 928
Készletek	17	5 831	10 054	59
Vevők	18	264 073	226 530	135 882
Egyéb követelések	19	141 130	445 745	146 682
Aktív időbeli elhatárolások	20	118 309	90 885	75 831
Pénz és pénz egyenértékesek	21	202 108	109 078	416 588
Forgóeszközök összesen		731 451	882 292	775 042
Értékesítési céllal tartott eszközök	12	7 378 592	0	0
Eszközök összesen		10 546 105	2 379 105	2 038 970

Konzolidált mérleg – Saját tőke és kötelezettségek		2015. (módosított)	2016 (módosított)	2017
Jegyzett tőke	22	271 726	271 726	100 000
Tőketartalék		21 254 954	21 254 954	21 423 391
Felhalmozott átváltási tartalék		-130 385	33 881	44 448
Részvényalapú juttatások tartaléka	23	0	230 516	65 520
Saját részvények	24	-1 659 156	-5 099 748	-425 877
Eredménytartalék		-15 955 428	-15 406 798	-19 738 767
Az anyavállalat részvényeseire jutó tőke		3 781 711	1 284 531	1 468 715
Nem ellenőrző részesedések	25	645 058	22 489	29 588
Saját tőke összesen		4 426 769	1 306 990	1 498 303
Céltartalékok	26	268 774	198 631	97 564
Halasztott adó kötelezettség	11	0	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek		2 414	0	0
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen		271 188	198 631	97 564
Értékesítésre tartott kötelezettségek összesen		4 807 790	0	0
Szállítói kötelezettség	28	228 417	198 571	66 453
Passzív időbeli elhatárolások	29	255 048	132 676	11 321
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	28	556 893	542 237	365 329
Rövid lejáratú kötelezettség összesen		1 040 358	873 484	443 103
Értékesítési céllal tartott kötelezettségek	12	4 807 790	0	0
Kötelezettségek összesen		6 119 336	1 072 115	540 667
Saját tőke és kötelezettségek		10 546 105	2 379 105	2 038 970

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. képviseletében
2018. április 18.

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.
1134 Budapest, Klapka utca 11.
Adószám: 13719069-4-41
Csoportazonosító: 17781846-5-41
Banksz.sz: 12001008-00128720-00100000

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre
Konszolidált saját tőke változás kimutatása

Minden adat eFt-ban kivéve ha másképp van jelölve.

	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Felhalmozott átértékelési tartalék	Részvény-alapú jutalék tartaléka	Saját részvények	Eredmény-tartalék	Az anyavállalat részvényesére jutó saját tőke	Nem ellenőrző részesedések	Saját tőke összesen
2015. december 31. kezdéskor	271 726	12 754 740	-235 075	0	-1 718 289	-7 108 176	3 964 926	645 058	4 608 984
Prezentálási pénznem váltás miatti tőkeátrendezés	0	-1 052 443	104 690	0	59 133	888 620	0	0	0
Számítéki politika változás miatti átrendezés (saját részvények, kötvénycsere prezentálás)	0	9 552 657	0	0	0	-9 552 657	0	0	0
Korábbi időszak hibáinak javítása	0	0	0	0	0	-183 215	-183 215	0	-183 215
2015. december 31. újra megállapított	271 726	21 254 954	-130 385	0	-1 659 156	-15 955 428	3 781 711	645 058	4 426 769
Saját részvények értékesítése	0	0	0	0	364 935	0	364 935	0	364 935
Saját részvények vásárlása	0	0	0	0	-3 830 962	0	-3 830 962	0	-3 830 962
Dolgozói részvénykibocsátás	0	0	0	230 516	0	0	230 516	0	230 516
Időszaki átfogó eredmény	0	0	164 266	0	0	548 632	712 898	-6 167	706 731
Értékesített leányvállalatok miatti kivétel	0	0	0	0	25 435	0	25 435	-616 432	-590 997
2016. december 31.	271 726	21 460 470	33 881	0	-5 099 748	-15 406 796	1 284 533	22 459	1 306 992
Dolgozói részvény kibocsátása	25 000	205 516	0	-230 516	0	0	0	0	0
Dolgozói részvény visszavásárlás	0	-107,279	0	0	0	107 279	0	0	0
Dolgozói részvény kibocsátás	0	0	0	70 200	0	0	70 200	0	0
Dolgozói részvény kibocsátás	0	70 200	0	-70 200	0	0	0	0	0
IFRS 2 opció kibocsátás	0	0	0	65 520	0	0	65 520	0	65 520
Saját részvények bevonása	-196,726	0	0	0	4 770 881	-4 575 019	-864	0	-864
Saját részvények vásárlása	0	0	0	0	-97 010	0	-97 010	0	-97 010
Tárgyévi eredmény	0	0	10 567	0	0	135 770	216 537	7 189	223 724
Egyéb mozgások	0	0	0	0	0	0	0	-58	-58
2017. december 31.	100 000	21 423 391	44 448	65 520	-425 877	-19 738 766	1 468 716	29 588	1 498 304

Cash flow kimutatás

	Megjegyzés	2016 (módosított)	2017
Működési cash flow			
Tárgyévi eredmény		542 465	142 957
Tárgyévi eredmény megszűnő tevékenységből	12	-1 422 622	-206 024
Értékcsökkenés	13, 14	806 379	20 964
Értékvesztések	9	127 043	271 123
Részvény alapú juttatások eredményhatása	23	230 516	135 720
Tárgyi eszköz értékesítés eredménye		5 733	0
Átváltási különbözetek		164 266	10 514
Pénzügyi eszközök változása	15	103 128	61 108
Céltartalékok változása	26	-70 143	-101 067
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség változása		-2 414	0
Eredmény terhére elszámolt jövedelem adók	11	12 272	11 145
Fizetett jövedelem adók		-11 045	-10 030
Halasztott adó eszközök és kötelezettségek változása	11	-23 032	-216 837
Korrigált tárgyévi eredmény		462 546	119 573
Működő tőke változásai			
Vevő és egyéb követelések változása	18, 19	-341 882	304 507
Aktív időbeli elhatárolások változása	20, 29	-94 948	15 054
Készletek változása	17	-4 223	9 995
Szállítók és egyéb kötelezettségek változása	28	-45 731	-273 145
Működési tevékenységből származó pénzáramlás		-24 238	175 984
Befektetési tevékenységből származó cash flow			
Ingtatlanok, gépek, berendezések beszerzésével kapcsolatos kifizetések	13, 14	-15 777	-4 246
Ingtatlanok, gépek, berendezések és pénzügyi eszközök értékesítésének bevétele	14	10 585	3 197
Megszűnő tevékenység bevételei (lízingportfólió)	12	25 739	230 451
Nettó pénzbeáramlás leányvállalatok értékesítésekor	12	3 351 253	0
Befektetési tevékenységből származó cash flow		3 371 800	229 402
Pénzügyi műveletekből származó cash flow			
Saját részvény értékesítés/vásárlás	24	-3 440 592	-97 874
Finanszírozási tevékenységből származó cash flow		-3 440 592	-97 874
Pénz és pénz egyenértékes nettó változása	21	-93 030	307 510
Pénz és pénz egyenértékes a pénzügyi év elején	21	202 108	109 078
Pénz és pénz egyenértékes a pénzügyi év végén		109 078	416 588

1. Általános

1.1. A pénzügyi kimutatások elkészítésének az alapja és a vállalkozás

Nyilatkozat az IFRS-eknek való megfelelésről

A menedzsment kijelenti, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban készültek. A vezetőség e nyilatkozatát felelőssége tudatában tette meg.

A pénzügyi kimutatások tartalma

E pénzügyi kimutatások az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt., mint anyavállalat és a konszolidálásba bevont vállalkozásainak (együttesen: Csoport) vagyont, teljesítményét és pénzügyi helyzetét mutatják be. A Csoport pénzügyi kimutatásait az Anyavállalat menedzsmentje készíti el és hagyja jóvá és gondoskodik annak közzétételéről.

A pénzügyi kimutatások elkészítésének alapja; az alkalmazott szabályrendszer és a mögöttes feltételezések, értékelési filozófia

A pénzügyi kimutatások az International Accounting Standard Board (IASB) által megalkotott International Financial Reporting Standard (IFRS) alapján készültek. Az IFRS-eket úgy alkalmazta a Csoport, ahogyan azokat az Európai Unió befogadta.

Az Anyavállalat menedzsmentje megállapította, hogy a vállalkozás folytatásának követelménye teljesül, vagyis semmiféle olyan jel nincsen, amely arra utalna, hogy a Csoport a működését belátható időn belül – legalább egy éven belül – megszünteti vagy lényegesen csökkenti.

A Csoport általában a múltbeli bekerülési érték alapján értékeli eszközeit, kivéve azokat a helyzeteket, amelynél az IFRS-ek alapján az adott elemet valós értéken kell értékelni. A pénzügyi kimutatásokban a kereskedési célú pénzügyi instrumentumokat kellett valós értéken értékelni.

1.2. A Csoport bemutatása

Az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. (korábbi nevén: E-Star Alternatív Nyrt., RFV Nyrt.) („ENEFI”, illetve „Társaság”), mely a vállalatcsoport („Csoport”) anyavállalata, Magyarországon bejegyzett vállalkozás. Székhelye 1134 Budapest, Klapka utca 11.szám alatt található. A Társaság jogelődje (RFV Nyrt.) 2000. június 29-én azzal a céllal jött létre, hogy leendő ügyfelei részére megtakarításból megtérülő – elsősorban energetikai – beruházásokat hajtson végre, melyek hosszú távú üzemeltetése mellett hatékonyan szolgáltat energiát ügyfelei részére. A Társaság tulajdonosai a:

Tulajdonos	2016. december 31.	2017. december 31.
	Tulajdoni hányad (%)	
Saját részvény	72.18	68.63
Kerekes Imre	-	1.84
Soós Csaba	-	5.05
Közkezhányad	27.82	24.48
Total	100%	100%

A Csoport kezdetben Magyarországon valósított meg hőszolgáltatási, közvilágítási és konyhatechnológiai beruházásokat, döntően az önkormányzati szférában. A térségünkben is megváltozó gazdasági és társadalmi elvárások miatt egyre nagyobbá vált a Csoport által kínált megoldásokra az igény, ami lehetővé tette a hazánkban megerősödő és referenciákat szerző Csoport régiós terjeszkedését is.

Mivel térségünkben az önkormányzatok alulfinanszírozottak, a közintézmények fűtéstehnológiája még inkább elavult, így jelentősebb megtakarítások érhetőek el, ezért a Társaság/cégcsoport figyelme a 2010. üzleti évtől kezdődően növekvő mértékben fordult a környező országok, elsősorban Románia és Lengyelország felé.

A Csoport tőzsdén jegyzett, valódi ún. ESCO cég (Energy Service Company, azaz energia-megtakarítást megvalósító vállalat) Magyarországon. A Csoport minden egyes projektjére egyedi megoldást dolgozott ki, amely független

bármilyen technológiától és szolgáltatótól. A kidolgozott projekteket fővállalkozóként, megfelelő finanszírozás bevonásával bonyolította le.

Az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. a projektek előkészítése során először megvizsgálta/megvizsgálja, hogy az ügyfelek energiafogyasztási helyein milyen lehetőségek nyílnak a felhasználás racionalizálására, majd olyan beruházásokat valósít meg, melyek révén jelentős megtakarítás érhető el. A projekteken további üzleti értéket jelent, hogy a beruházások kivitelezése után az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. innovatív energetikai szolgáltatásokat nyújt, a partnerek energiarendszereit hosszú távon üzemelteti és karbantartja.

A Csoport tevékenység illetve üzletmenete szűkülő tendenciát mutat, amelyet alátámaszt a korábbi lengyel operáció értékesítése, illetve a romániai tevékenység csökkenése.

A 2016. év jelentősebb gazdasági eseményei, értékelése

Az ENEFI 2016. évben történt jelentősebb gazdasági eseményeit részletesen bemutatta tárgyévi közleményeiben, melyek közül itt is kiemeli az alábbiakat:

1. A tárgyév legjelentősebb eseménye volt, hogy zárásra került az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. által korábban, a tárgyidőszakban már bejelentett és nyilvánosságra hozott tranzakció az ENEFI Polska Spolka Z.o.o. értékesítésére vonatkozóan.

A tranzakció keretében az EETEK Ltd. értékesítette az ENEFI Polska Spolka Z.o.o.-t nyilvántartási érték felett, 48,51 mln PLN készpénz valamint az ENEFI Polska ENEFI Nyrt.-vel szemben fennálló összes követelésének ellenértéke (mintegy 28 millió PLN) fejében. A konstrukció keretében az ENEFI Polska Premium Fund Spolka Z.o.o. néven többségi tulajdonú társaságot hozott létre, melybe apportálta az E-STAR Elektrociepłownia Mielec Spółka z o. o. társaságban tulajdonolt tulajdoni részesedését.

Az ENEFI Polska értékesítésével az ENEFI Polska BZ WBK felé fennálló kötelezettsége is értékesítésre került, melyet a vevő vállalt előtörleszteni a Bank felé, megszűnt továbbá az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. ENEFI Polska Sp. z o.o. kötelezettségeiért fennállt kezességvállalása, melynek összege max. 54.000 e PLN + 20.000 e PLN a kötbér, az E-Star Polska Sp. z o.o. által esetlegesen elkövetett szerződésszegés esetén fizetendő büntetés, a szerződés időtartama (15 év).

A befolyó vételár ellenében az EETEK Ltd. ENEFI részvényeket vásárolt. A részvénytranzakciók következtében a társaság tulajdonosi szerkezete átalakult, több korábbi nagytulajdonos is értékesítés mellett döntött.

2. A tárgyévben a Társaság értékesítette az RFV Slovak s.r.o (Székhelye: Hnústa, Francisciho nám 373., Szlovák Közt. , 98101, Cégjegyzékszám: 44 016 972) kapcsolt vállalatában fennálló teljes tulajdonosi részesedését jelképes 1 euró vételár ellenében.

Az RFV Slovak s.r.o tényleges tevékenységet évek óta nem végzett, vagyonnal nem rendelkezik, fenntartása azonban költséggel járt, így a Társaság a cégcsoport leegyszerűsítése és a költségek csökkentése érdekében annak értékesítése mellett döntött.

3. A Társaság újonnan megválasztott Igazgatósága első feladatai között tartotta fontosnak meghatározni és a tisztelt Részvényesek felé kommunikálni a Társaságra vonatkozó rövid és középtávú célkitűzéseit, melyet a jelentés fenti része tartalmaz.

4. A Társaság Igazgatósága a tárgyévben a Társaság közgyűlésének 2016. 05. 06. napján elfogadott 34/2016. (05. 06.) számú határozata alapján döntött az alaptőke zárt körben, dolgozói részvények ingyenes forgalomba hozatalával történő felemeléséről, 25.000.000,- Ft összeggel, 2.500.000 darab 10,- Ft névértékű dolgozói részvény kibocsátásával, 296.725.790,- Ft összegre. Az Igazgatóság a közgyűlési felhatalmazás alapján döntött az alapszabály módosításáról is. A dolgozói részvények megkezelésére és kiosztására még nem került sor, erről a Társaság külön közleményben tájékoztatja majd a tisztelt Befektetőit. A dolgozói részvények nem kerülnek tőzsdei bevezetésre.

A 2017. év jelentősebb gazdasági eseményei, értékelése

Az ENEFI 2017. évben történt jelentősebb gazdasági eseményeit részletesen bemutatta tárgyévi közleményeiben, melyek közül itt is kiemeli az alábbiakat:

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konzolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre-

Minden adat eFt-ban kivéve ha másképp van jelölve.

- A Cégcsoport a 2017. évben is folytatta a részvényesek által elfogadott részvény visszavásárlási programját.
- A Társaság a tárgyévben a közgyűlés felhatalmazása alapján 2.500.000 darab dolgozói részvényt bocsátott ki, melyre tekintettel a Társaság alaptőkéje 25.000.000,- Ft összeggel megemelkedett.
- A Társaság a tárgyévben a közgyűlés felhatalmazása alapján döntött az alaptőkéjének leszállításáról 100.000.000,- Ft összegre saját tőzsrészvények bevonása útján. A tőkeleszállítás cégbirósági bejegyzése a tárgyévben megtörtént a részvények törésére 2018-ban került sor.
- A Társaság értékesítette az EnerIn Kft.-nek a tőlük korábban vásárolt közvilágítási projekteket az eredetileg kalkulált hozamelvárás mellett. Sikeres tranzakció következtében az ENEFI közvilágítási üzletága teljesen megszűnt.
- A Cégcsoport Romániában továbbra is aktívan eljár a követeléseinek érvényesítése érdekében, melyről folyamatosan tájékoztatta közleményeivel a befektetőket. A Csoport tervezi, hogy követelését nemzetközi bíróság előtt érvényesíti a jövőben.
- A Cégcsoport folyamatban lévő peres ügyeivel kapcsolatos információkat a 33. megjegyzés tartalmazza.

1. A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítésének az alapja

A konszolidált éves beszámoló az Európai Unió által is elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok („IFRS”) alapján került összeállításra. Ezen Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok („IFRS”) tartalmazzák: az Európai Unió által befogadott, a Nemzetközi Számviteli Standardügyi Tanács („IASB”) által kiadott standardokat, valamint a Nemzetközi Számviteli Standardügyi Bizottság („IASB”) által kiadott Nemzetközi Számviteli Standardokat („IAS”). Tartalmazzák továbbá, az Európai Közösségek Bizottsága által jóváhagyott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Értelmezési Bizottság („IFRS Interpretation Committee”) és az Állandó Értelmezési Tanács („SIC”) értelmezéseit.

A konszolidáció alapja

A konszolidált pénzügyi kimutatások a Csoport és a Csoport által kontrollált gazdálkodók (a Csoport leányvállalatai) pénzügyi kimutatásait (értékeit) tartalmazzák. A 2014. január 1-jétől kezdődő üzleti évtől a kontroll fogalmát az IFRS 10 standard fogalmazza meg. E standard szerint, a befektető akkor rendelkezik kontrollal a befektetést élvező cég felett, amennyiben jogosult ez utóbbi által megtermelt, változó természetű pozitív hozamra, illetve viseli a negatív hozam következményeit és képes döntéseivel (hatalmával) a működést irányítani, így e hozamokat befolyásolni. Az irányítási képesség, így a kontroll is jogokból fakad.

A kontrollt elsősorban tulajdonosi részesedés, más tulajdonosokkal kötött megállapodás, vagy egyedi piaci helyzet (pl. monopolhelyzet) folytán lehet elérni. E pénzügyi kimutatásban szereplő vállalkozások felett az anyavállalat a kontrollt – kivétel nélkül – tulajdonosi részesedése folytán érte el.

A kontroll fogalmát korábban máshogyan definiálták az IFRS-ek (lásd korábbi IAS 27). A menedzsment – ahogy az IFRS 10 standard hatályosulása előtti vizsgálatai is mutatták – arra a következtetésre jutott, hogy a szabályozás megváltozása nem változott a csoportszerkezet átalakulásához, mivel a kontrollt keletkeztető jogok megléte és a szavazati jogok többsége egybeesik, így továbbra is a szavazati jog az irányadó indikátor. Az év folyamán megszerzett illetve eladott leányvállalatok bevételeit illetve ráfordításait a konszolidált átfogó eredmény-kimutatás tartalmazza a megszerzés tényleges dátumától az eladás tényleges dátumáig. A leányvállalatok teljes átfogó eredménye a Csoport és a nem kontrolláló részesedések tulajdonosait illetik meg. Az átfogó eredmény összegét akkor is hozzá kell rendelni a nem kontrolláló érdekeltiséghez, ha az negatív lesz.

Szükség esetén a leányvállalatok pénzügyi kimutatásai módosításra kerülnek, annak érdekében, hogy számviteli politikáik megfeleljenek a Csoport többi tagja által alkalmazott számviteli politikáknak.

A konszolidáció időpontjában teljes körűen kiszűrésre kerülnek a csoporton belüli tranzakciók, egyenlegek, bevételek és ráfordítások, akkor is, ha a létrejövő eredmény egy eszköz értékében jelenik meg.

Az év folyamán megszerzett illetve eladott kapcsolt vállalkozások bevételeit illetve ráfordításait a konszolidált átfogó eredmény-kimutatás tartalmazza a megszerzés tényleges dátumától az eladás tényleges dátumáig. A kapcsolt vállalkozások teljes átfogó jövedelme a Társaság és a nem-ellenőrző részesedések tulajdonosait illetik még abban az esetben is, ha ezzel a nem-ellenőrző részesedések egyenlege negatív lesz.

A Cégcsoportba tartozó egyes társaságok egységes számviteli politikát alkalmaznak.

A konszolidáció során teljes körűen kiszűrésre kerülnek a csoporton belüli tranzakciók, egyenlegek, bevételek és ráfordítások.

Konszolidációba bevont Társaságok:

Közvetlen anyavállalatnak az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. minősül, így ő készíti el a IFRS szerinti konszolidált pénzügyi kimutatásokat. A következő Társaságok kerülnek bevonásra a konszolidáció során:

Név	Ország	2016		2017	
		Részesedés mértéke	Szavazati jog	Részesedés mértéke	Szavazati jog
EETEK Limited	Ciprus	100%	100%	100%	100%
RFV Józsefváros Kft.	Magyarország	49,00%	70,00%	49%	70%
E-Star Management Zrt. (korábban RFV Management Kft.)	Magyarország	100,00%	100,00%	100%	100%
ENEFI Projektársaság Kft.	Magyarország	100,00%	100,00%	100%	100%
E-Star Centrul de Dezvoltare Regionala SRL	Románia	100,00%	100,00%	100%	100%
Termoenergy SRL	Románia	99,50%	99,50%	99,5%	99,5%
SC Faapritek SA	Románia	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%
E-Star Alternative Energy SA	Románia	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%
E-Star Energy Generation SA	Románia	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%

A Csoportba tartozó felszámolás alatt álló Társaságok, amelyek nem kerültek bevonásra a konszolidációba:

Név	Ország	2016		2017	
		Részesedés mértéke	Szavazati jog	Részesedés mértéke	Szavazati jog
E-STAR ZA Distrterm SRL „felszámolás alatt”	Románia	51,00%	51,00%	51%	51%
E-Star Mures Energy SA „felszámolás alatt”	Románia	99,99%	99,99%	99,99%	99,99%
E-STAR Investment Management SRL „felszámolás alatt”	Románia	99,93%	99,93%	99,93%	99,93%

a. Új és módosított Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) alkalmazása

Számviteli politika változásai, a pénzügyi kimutatások napján még hatályba nem lépett IFRS-ek és IFRIC-ek várható hatása, korábbi alkalmazások

A Csoport önkéntesen nem változtatta meg a 2016-ben alkalmazott számviteli politikáit 2017-re, kivéve a konszolidált beszámoló pénznemének prezentálásának kivételével. .

A fordulónapot követően hatályba lépő IFRS-ek és IFRIC-ek változásainak hatását a Csoport pénzügyi kimutatásaira az alábbiakban mutatjuk be. A fordulónapon ismert folyamatban levő IFRS-ek és IFRIC-ek változásainak várható hatását részleteiben nem elemezzük, mivel megítélésünk szerint azok nincsenek jelentős hatással a pénzügyi kimutatásokra és azok elhagyása nem befolyásolja a beszámolót felhasználók döntéseit.

Az IFRS standardok 2017. január 1-jétől érvényes módosuló szabályainak illetve új standardok bevezetésének hatása a pénzügyi kimutatásra A jelen beszámolási időszaktól hatályba lépő, az IASB által közzétett és az EU által befogadott új és módosított standardok és értelmezések:

IAS 7 "Cash flow-k kimutatása" standard módosításai – Kiegészítő információ bemutatásával kapcsolatos kezdeményezés – az EU által elfogadva 2017. november 6-án (hatályba lép a 2017. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),

IAS 12 "Nyereségadók" standard módosításai – Nem realizált veszteségekre vonatkozó halasztott adó eszközök elszámolása – az EU által elfogadva 2017. november 6-án (hatályba lép a 2017. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban).

IFRS 12 „Más gazdálkodó egységekben lévő érdekeltségek közzététele” standard módosításai (2014-2016 években) – Az IFRS Fejlesztési Projekt eredményeképpen az egyes standardokat érintően (IFRS 1, IFRS 12 és IAS 28) történt módosítás, elsődlegesen az inkonzisztenciák megszüntetése és a magyarázatok tisztázása érdekében – az EU által elfogadva 2018. február 7-én (az IFRS 12 standard esetében a módosításokat 2017. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban kell alkalmazni.)

Az IASB által kibocsátott és az EU által befogadott, de még nem hatályos új és módosított standardok és értelmezések

Ezen pénzügyi kimutatások jóváhagyásának időpontjában a következő, az IASB által kibocsátott és az EU által befogadott standardok, valamint meglévő standardok és értelmezések módosításai kerültek közzétételre hatályba lépés nélkül:

IFRS 9 "Pénzügyi instrumentumok" standard – az EU által elfogadva 2016. november 22-án (hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok és IFRS 4 Biztosítási szerződések együttes alkalmazása – az EU által elfogadva 2017. október 31-én (hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban, vagy az IFRS 9 első alkalmazásának időpontjától).

IFRS 15 "Vevőkkel kötött szerződésekből eredő árbevétel" standard módosításai – Magyarázatok az IFRS 15 „Vevőkkel kötött szerződésekből eredő árbevétel” standardhoz – az EU által elfogadva 2017. október 31-én (hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

A standard koncepcionális változásokat fogalmaz meg a bevétel elszámolásának a módszertanáról. A standard kötelező alkalmazása 2018. január 1. Egy sor standard és értelmezés hatályon kívül kerül a módosítás okán:

- IAS 18 Bevételek
- IAS 11 Beruházási szerződések
- IFRIC 13 Vásárlói hűségprogramok
- IFRIC 15 Ingatlan létrehozására vonatkozó szerződések
- IFRIC 18 Eszközök átvétele az ügyfelektől
- SIC 31 Reklámszolgáltatást is magában foglaló barterek.

Az IFRS 15 olyan bevételekre hozott létre egy egységes modellt, amelyek szerződésekből fakadnak. A standard egységes, öt lépéses modell segítségével határozza meg azt, hogy mikor és mekkora összegben kell a bevételeket megjeleníteni. Ez a standard explicit elvárásokat fogalmaz arra a helyzetre, ha több elemet egyszerre ruháznak át a vevőre. Az IFRS 15 a bevétel elszámolásának időzítésére két módszert ismer: az adott időpontban és az adott idő alatt elszámolt bevételt. Az IFRS 15 standard azzal kapcsolatosan is elvi szabályokat hoz létre, hogy mi történjen a szerződés megszerzésével és – máshol ki nem mutatott – nyújtásával kapcsolatos költségekkel.

A standard nem fog bevétel elszámolási szabályokat tartalmazni a pénzügyi instrumentumokra és a lízingekre azokat az IFRS 9 és az IFRS 16 rendezi majd.

Az IFRS 15 bevezetése során az áttérést segítő szakértői csoport (Transition Resource Group) ajánlásokat fogalmazott meg, amely mentén az IFRS 15 módosítására került sor a következő témákban:

- az ígért teljesítménykötelmek (PO) különállóságával kapcsolatos döntési pontokat tisztázták;
- a megbízó-ügynök kérdéskör kapcsán módosítást hajtottak végre, bizonyos jelek mellőzésre kerültek;
- a szellemi termékek átengedéséből származó bevétel elszámolásához kapcsolódóan tisztáztak számos kérdést, illetve azt, hogy miként kell a bevételt elszámolni (egy pontban, arányosan).

A Csoport előzetes számításai szerint az IFRS 15 által előírt módosítások (beleértve az időszak során végrehajtott kiigazításokat is) lényeges hatással nem fognak jární a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mert a jelenlegi termékeinek és szolgáltatásainak a bevétel-elszámolását a standardban foglalt elvek szerint jelenítette meg eddig is.

A standardot az EU befogadta. A Csoport nem tervezi, hogy a standardot a kötelező alkalmazás előtt használná, melynek dátuma 2018. január 1. Az áttérés során vélhetően a módosított retrospektív megoldást választja majd a Csoport, vagyis az előző időszaki értékeket nem fogja újra megállapítani.

IFRS 16 “Lízingek” (hatályba lép a 2019. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

A Lízingek standard gyökeresen megváltoztatja a lízingek számviteli kezelését, főszabály szerint minden lízingelt elem megjelenik eszközként a lízingbevevőnél a mérlegben, a hozzá kapcsolódó lízingdíj fizetési kötelezettséggel együtt. Az operatív lízing kategória lényegében eltűnik. A lízingbeadó számviteli elszámolásai tartalmukban nem változnak, de a lízingek besorolása igen. Az új standard – a gyökeres változtatáson túlmenően – az értékelés szabályait is módosítja, és szélesebb körben engedélyezi változó elemek beleszámítást a lízingdíjakra. Változik emellett a lízing definíciója is és bizonyos korábbi kapacitás lekötésre vonatkozó szerződések nem lesznek lízingek.

A Csoport jelenleg vizsgálja milyen változásokat okozhat a standard a pénzügyi kimutatásiban, de a standard szabályai alapján, a hatálybalépés napján nem kell vizsgálni, hogy a már folyamatban lévő szerződések lízingek-e, azokat a korábbi besorolás alapján kell minősíteni. Ennek következtében jelentősebb egyszeri változás nem jelezhető előre. A standard (IFRS 16) nem helyezi hatályon kívül az IFRIC 12 szabályait, így az ekként megjelenített tételek számviteli kezelése nem változik. A standardot az EU befogadta.

IFRS 1 és IAS 28 standardok módosításai – “IFRS-ek továbbfejlesztése (2014-2016 években)” – Az IFRS Fejlesztési Projekt eredményeképpen az egyes standardokat érintően (IFRS 1, IFRS 12 és IAS 28) történt módosítás, elsődlegesen az inkonzisztenciák megszüntetése és a magyarázatok tisztázása érdekében – az EU által elfogadva 2018. február 7-én (az IFRS 1 és IAS 28 standardok esetében a módosításokat 2018. január 1- jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban kell alkalmazni)

Ezek a módosítások, új standardok és értelmezések implementációja nem befolyásolná számottevően a Csoport egyedi pénzügyi kimutatásait

Az IASB által kibocsátott és az EU által nem befogadott standardok és értelmezések

IFRS 14 “Szabályozói elhatárolások” standard (hatályba lép a 2016. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban) – az Európai Bizottság döntést hozott, mely értelmében a jóváhagyás folyamatot a jelenlegi köztes standardra nem fogja alkalmazni, és megvárja a végső standardot.

IFRS 17 “Biztosítási szerződések” (hatályba lép a 2021. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),

IFRS 2 "Részvényalapú kifizetés" standard módosításai – Részvényalapú kifizetési ügyletek besorolása és értékelése (hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

IFRS 9 "Pénzügyi instrumentumok" standard módosításai – Előtörlesztés jellemzők negatív kompenzációval (hatályba lép a 2019. január 1-ével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),

IFRS 10 "Konzolidált pénzügyi kimutatások" és IAS 28 "Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések" standardok módosításai – Eszközök eladása, illetve átadása a befektető és annak társult vagy közös vezetésű vállalkozása között (a hatálybalépés időpontját bizonytalan időre elhalasztották, amíg a kutatási projekt konklúzióra jut a tőkemódszerrel kapcsolatban).

IAS 19 "Munkavállalói juttatások" standard módosításai – Terv módosítása, korlátozás vagy elszámolás (hatályba lép a 2019. január 1-ével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

IAS 28 "Társult vállalkozásokban lévő befektetések" standard módosításai – Társult vállalkozásokban lévő hosszú-távú érdekeltségek (hatályba lép a 2019. január 1-ével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),

IAS 40 "Befektetési célú ingatlan" standard módosításai – Befektetési célú ingatlanok átsorolása (közzététel 2016. december 8., hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban)

Egyes standardok módosításai -"IFRS-ek továbbfejlesztése (2015-2017 években)" – Az IFRS Fejlesztési Projekt eredményeképpen az egyes standardokat érintően (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 és IAS 23) történt módosítás, elsődlegesen az inkonzisztenciák megszüntetése és a magyarázatok tisztázása érdekében (hatályba lép a 2019. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban).

IFRIC 22 értelmezés "Külföldi pénznemben folytatott ügyletek és előlegek" (hatályba lép a 2018. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban).

IFRIC 23 "Jövedelemadók kezelésével kapcsolatos bizonytalanságok" (hatályba lép a 2019. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban). A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek portfóliójára vonatkozó fedezeti elszámolás még nem került szabályozásra, mivel az EU által sincs még elfogadva a rendelet.

Ezek a módosítások, új standardok és értelmezések implementációja nem befolyásolná számottevően a Csoport pénzügyi kimutatásait.

2. Jelentős számviteli politikák

a. A kimutatások elkészítésének alapelvei

A konszolidált pénzügyi kimutatások a bekerülési érték elve alapján készültek olyan pénzügyi instrumentumok kivételével, amelyek átértékelt összegben illetve valós értéken kerültek értékelésre, ahogyan ez az alábbi számviteli politikákban kifejtésre került. A bekerülési érték rendszerint az eszközökért cserébe átadott ellenérték valós értékén alapul.

b. A Csoport jelenlegi kapcsoló vállalkozásaiban lévő tulajdonosi érdekeltségek változásai

A Csoport által a kapcsoló vállalkozásokban birtokolt részesedésekben bekövetkező olyan változások, amelyek nem eredményezik az ellenőrzés megszűnését, tőketranzakcióként kerülnek elszámolásra. A Csoport a saját részesedéseinek és a nem-ellenőrző részesedéseknek a nyilvántartási értékét annak megfelelően korrigálja, hogy az értékek tükrözzék az egyes kapcsoló vállalkozásokban birtokolt relatív részesedések megoszlását, azzal, hogy bizonyos elsőbbségi részvények vezethetnek eltéréshez az NCI értékében. A nem-ellenőrző részesedéseket érintő korrekció összege és a fizetett vagy kapott ellenérték valós értéke közötti eltérések közvetlenül a saját tőkében kerülnek elszámolásra, és a Társaság tulajdonosaihoz rendelődik.

Ha a Csoportnak megszűnik az ellenőrzési joga egy kapcsoló vállalkozása felett, akkor az értékesítés eredménye (i) a kapott ellenérték valós értékének és a megtartott részesedés valós értékének összege, valamint (ii) a kapcsoló vállalkozás eszközei (beleértve a goodwillt) és kötelezettségei valós értékének, valamint a nem ellenőrző részesedések összege közötti különbség, azzal, hogy a korábban kiszűrt egyenlegekkel értelemszerűen korrigálni kell. Abban az esetben, ha a kapcsoló vállalkozások eszközei újraértékelt értéken vagy valós értéken vannak nyilvántartva,

és a kapcsolódó halmozott nyereség illetve veszteség összege az egyéb átfogó eredményben került elszámolásra, valamint a saját tőkében felhalmozásra, az elszámolás úgy történik, mintha a Csoport közvetlenül a releváns eszközöket értékesítette volna (vagyis átsorolásra kerülnek az eredménybe, illetve közvetlenül a felhalmozott eredménybe az ide vonatkozó IFRS-eknek megfelelően). A korábbi kapcsolt vállalkozásban megtartott részesedésnek az ellenőrzés megszűnésének napján fennálló valós értéke a kezdeti megjelenítés valós értékének az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és Értékelés standard szerinti későbbi értékelés során megállapított értéke, vagy ha az alkalmazható, a társult vállalkozásokban vagy közös szervezésekben fennálló befektetések kezdeti megjelenítésekor felmerült bekerülési értéke.

c. Üzleti kombinációk

Üzleti kombinációnak minősül az a helyzet, amikor a Csoport egy új társaság fölött kontrollt szerez és az akvizíció célja a felvásárolt üzleti tevékenységének a megszerzése volt és nem csak a felvásárolt gazdálkodó eszközeinek megszerzésére irányult a tranzakció. A kontroll megszerzését attól a naptól kell megállapítani, amely nappal a leányvállalattá minősítéshez szükséges bármely helyzet teljesült.

Az felvásárló az a gazdálkodó egység, amely a felvásárolt felett ellenőrzést szerez. Amennyiben nem egyértelmű, hogy melyik fél a felvásárolt, akkor az alábbi ismérvek alapján kell meghatározni:

- Egy olyan üzleti kombináció során, amely elsődlegesen pénzeszközök vagy más eszközök átadásával vagy kötelezettségek átvállalásával jön létre, a felvásárló általában az a gazdálkodó egység, amely a pénzeszközöket vagy más eszközöket átadja, vagy amely a kötelezettségeket átvállalja.
- Egy olyan üzleti kombináció során, amely elsődlegesen tőkerészesedések cseréjén keresztül valósul meg, a felvásárló általában a tőkerészesedéseket kibocsátó gazdálkodó egység. A fordított akvizíciónak nevezett üzleti kombinációk esetében, a felvásárolt a kibocsátó gazdálkodó egység. Más releváns tényeket és körülményeket is mérlegelni kell a felvásárló azonosításához, mint a relatív szavazati jogok, fennálló kisebbségi részesedés, irányító testületének összetétele, felsővezetés összetétele, illetve tőkerészesedések cseréjének feltételei.
- A felvásárló rendszerint az az egyesülő gazdálkodó egység, amelynek viszonylagos mérete (például eszközökben, bevételekben vagy eredményben mérve) lényegesen nagyobb, mint a másik egyesülő gazdálkodó egységé vagy gazdálkodó egységeké.
- Kettőnél több gazdálkodó egységet érintő üzleti kombináció során a felvásárló meghatározásának ki kell terjednie egyebek között annak mérlegelésére, hogy az egyesülő gazdálkodó egységek közül melyik kezdeményezte a kombinációt, valamint mekkora az egyesülő gazdálkodó egységek relatív mérete.

Az üzletek megszerzései a felvásárlási módszerrel kerülnek elszámolásra. Az üzleti kombináció keretében átadott ellentételezés valós értéken értékelendő, amely a Csoport által átadott eszközök megszerzésekor érvényes valós értékének, a Csoport által a felvásárolt korábbi tulajdonosai felé fennálló kötelezettségeknek, valamint azon Csoport által kibocsátott tőkerészesedéseknek az összegei, amelyek a felvásároltban lévő ellenőrzés megszerzésének fejében kerültek kibocsátásra. A felvásárlásokkal kapcsolatos költségek elszámolása az eredményben történik azok felmerülésekor.

A felvásárlás időpontjában, a megszerzett azonosítható eszközök és vállalt kötelezettségek a valós értékükön értékelendők.

Ha egy üzleti kombináció első elszámolása még nem zárult le annak a beszámolási időszaknak a végén, amely során az üzleti kombináció végbement, akkor a Csoport átmeneti becsült összegeket számol el azokra a tételekre, amelyek elszámolása még nem történt meg. Ezeket a becsült összegeket a Csoport az elszámolási időszak során (lásd fentebb) korrigálja, vagy további eszközöket, illetve kötelezettségeket számol el, annak érdekében, hogy az összegekben tükröződjének a felvásárlás napján fennálló tényekre és körülményekre vonatkozóan megszerzett új információk is, amelyek – ha ismertek lettek volna – befolyásolták volna, hogy milyen összegek kerülnek elszámolásra a felvásárlás napján. Az ilyen módosítások nem minősülnek hibának.

A goodwill az átadott ellenérték, a felvásároltban lévő bármely korábbi nem-ellenőrző részesedés és a felvásárló által korábban tartott tőkeérdekeltségek (ha volt ilyen) könyv szerinti értékének a beazonosítható eszközök és vállalt kötelezettségek megszerzési nettó értékén felüli többleteként értékelendő. Abban az esetben, ha az azonosítható eszközök és vállalt kötelezettségek megszerzési nettó értéke meghaladja a kifizetett ellenértéket, a felvásároltban lévő bármely korábbi nem-ellenőrző részesedés és a felvásárló által korábban tartott érdekeltség (ha volt ilyen) összegét, a többlet az eredményben kerül elszámolásra, mint előnyös vételi üzlet nyeresége. (Ilyen helyzetben a számítást legalább kétszer el kell végezni.)

Az olyan nem-ellenőrző részesedések, amelyek tulajdonosi részesedést jelentenek, és tulajdonosuknak jogot biztosítanak a gazdasági egység nettó eszközeinek arányos részére annak felszámolása esetén, akár valós értéken, a felvásárolt mérleg-fordulónapi nettó eszközeinek az arányában kerül megjelenítésre és értékelésre. A Csoport nem alkalmazza a valós az NCI valós értéken történő értékelését.

Ha egy üzleti kombináció kezdeti elszámolása nem teljes annak a beszámolási időszaknak a végén, amelynek során a kombináció történt, a felvásárlónak saját pénzügyi kimutatásaiban ideiglenes összegeket kell szerepeltetnie azokra a tételekre, amelyekre az elszámolás nem teljes. Az értékelési időszak folyamán a felvásárlónak visszamenőlegesen módosítania kell – az akvizíció időpontjára vonatkozóan – a megjelenített ideiglenes összegeket, hogy tükrözze az akvizíció időpontjában fennálló tényekre és körülményekre vonatkozó új információkat, amelyek – amennyiben ismertek lettek volna – hatással lettek volna az abban az időpontban megjelenített összegek értékelésére. Az értékelési időszak folyamán a felvásárlónak meg kell jelenítenie további eszközöket vagy kötelezettségeket is, ha az akvizíció időpontjában fennálló tényekre és körülményekre vonatkozó új információkat szerzett be, amelyek – amennyiben ismertek lettek volna – azoknak az eszközöknek és kötelezettségeknek abban az időpontban történő megjelenítését eredményezték volna. Az értékelési időszak véget ér, amint a felvásárló megkapja az akvizíció időpontjában fennálló tényekre és körülményekre vonatkozó, általa keresett információkat vagy megtudja, hogy további információ nem szerezhető be. Ugyanakkor az értékelési időszak nem haladhatja meg az akvizíció időpontjától számított egy évet.

46. Az értékelési időszak az akvizíció időpontját követő azon időszak, amelynek során a felvásárló az üzleti kombinációt illetően megjelenített ideiglenes összegeket módosíthatja.

A függő ellenérték valós értékében bekövetkező, értékelési időszaki kiigazításnak nem minősülő változás későbbi elszámolása a függő ellenérték besorolásán múlik. A saját tőkeként besorolt függő ellenérték nem kerülhet átértékelésre a későbbi beszámolási időpontokban és a későbbi rendezése a saját tőkén belül kerül elszámolásra. A követeléseként vagy kötelezettségként besorolt függő ellenérték a későbbi beszámolási időpontokban az IAS 39, illetve ha az alkalmazható, az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standardnak megfelelően átértékelendők, a kapcsolódó nyereség vagy veszteség pedig az eredményben elszámolandó.

Ha egy üzleti kombináció több lépésben valósul meg, a Csoport által a felvásároltban korábban tartott tőkerészesedések a felvásárlás napján (vagyis amikor a Csoport megszerzi az ellenőrzés jogát) valós értékre értékelendők, az esetlegesen felmerülő nyereség vagy veszteség pedig az eredményben kerül elszámolásra. A felvásároltban a felvásárlás napját megelőzően birtokolt részesedésből eredő azon összegek, amelyek korábban az egyéb átfogó eredményben kerültek elszámolásra, abban az esetben sorolhatóak át az eredménybe, ha a részesedés elidegenítése esetén ez lenne a megfelelő számviteli kezelés.

d. Goodwill

A megszerzett leányvállalatért adott ellenérték (ellenőrzés költsége) és a megszerzett nettó eszközök különbözete goodwillként, kerül megjelenítésre, amely nem amortizálható immateriális eszköz. Ezt a goodwillt pénztermelő egységhez (CGU) rendeli a Csoport és minden évben teszteli, hogy megállapítsa, nem értékvesztett-e a goodwill. A goodwill értékvesztési tesztje során a CGU megtérülő értékét kell a CGU könyv szerinti értékéhez viszonyítani. Ha a megtérülő érték kisebb, mint a CGU könyv szerinti értéke, akkor – hacsak nincs egyértelműen sérült eszköz – elsőként a goodwillt kell leírni. A goodwillt később visszairni nem szabad. A CGU megtérülő értéke a használati értéke és az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke közül a nagyobbik.

Az olyan pénztermelő egységek esetében, amelyekhez goodwill tartozik, az értékvesztés vizsgálata legalább évente megtörténik, vagy ennél gyakrabban, abban az esetben, ha a jelek arra utalnak, hogy értékvesztés állhat fenn. Amennyiben a pénztermelő egység megtérülő értéke alacsonyabb, mint a nyilvántartási értéke, az értékvesztést először az egységhez rendelt goodwill nyilvántartási értékéhez kerül hozzárendelésre (csökkentve azt), majd pedig a pénztermelő egység egyéb eszközeihez az eszközök nyilvántartási értékeinek aránya alapján. Bármely a goodwilllel kapcsolatos értékvesztés közvetlenül az eredményben kerül elszámolásra a a nettó eredmény terhelésével. A goodwilllel kapcsolatban elszámolt értékvesztés a későbbi időszakokban nem kerülhet visszairásra.

A releváns pénztermelő egységek értékesítésekor a goodwillt a Csoport kivezeti, így figyelembe veszi az értékesítésen realizált eredmény meghatározásakor.

A Csoport társult vállalkozás felvásárláskor felmerült goodwillre vonatkozó számviteli politikája az alábbi 3.6-os kiegészítő megjegyzésben kerül részletesebb kifejtésre.

e. Befektetések társult vállalkozásokban

Társult vállalkozásnak számít az olyan vállalkozás, amelyben a Csoport mértékadó befolyással bír, és amely nem minősül sem leányvállalatnak, sem közös szerveződésnek. Mértékadó befolyás a befektetés tárgyát képező gazdálkodó pénzügyi és működési politikájával kapcsolatos döntéseiben való szavazata a 20%-ot közvetve vagy közvetlenül meghaladja.

A társult vállalkozások átfogó eredményét, eszközeit és kötelezettségeit a konszolidált pénzügyi kimutatások az Equity-módszerrel jelenítik meg, kivéve akkor, ha a befektetések értékesítésre tartottként vannak besorolva, amely esetben az elszámolás az IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszűnt tevékenységek standard alapján történik. Az Equity-módszer értelmében a konszolidált mérlegben a társult vállalkozásban meglévő befektetést kezdetben beszerzési értéken jeleníti meg, majd kiigazításra kerül a Csoportnak a társult vállalkozás eredményében és átfogó eredményében való részesedésnek megfelelően. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségeinek Csoportra eső része meghaladja a Csoport társult vállalkozásban lévő érdekeltségét (beleértve valamennyi hosszú távú érdekeltséget, amely a Csoportnak a társult vállalkozásban lévő nettó befektetésének része), a Csoport megszünteti a további veszteségekből való részesedés elszámolását. Az addicionális veszteségek csak annyiban kerülnek elszámolásra, amennyiben a Csoportnak ez jogi vagy vélelmezett kötelezettsége, vagy ha a Csoport kifizetéseket hajtott végre a társult vállalkozás érdekében.

Az akvizíció költségeinek a felvásárlás napján megjelenített társult vállalkozás eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek nettó valós értékéből a Csoportra jutó részesedés értékét meghaladó többlete goodwillként kerül elszámolásra és a befektetett eszköz nyilvántartási értékének részét képezi, nem külön soron. Az eszközök, kötelezettségek és függő kötelezettségek nettó valós értékéből a Csoportra jutó részesedés felvásárlás költségeit meghaladó többlete közvetlenül az eredményben kerül elszámolásra.

A társult vállalkozások értékvesztésének meghatározása során a Csoport az IAS 39-ben leírt értékelési módszert alkalmazza. A részesedés teljes könyv szerinti értéke (beleértve a goodwillt is) értékvesztés szempontjából egy különálló eszközként kerül tesztelésre az IAS 36 Eszközök értékvesztése standardnak megfelelő módszertannal, melynek megfelelően a megtérülési érték (a használati érték és az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül a magasabb érték) a könyv szerinti értékkel kerül összehasonlításra. Bármely elszámolt ilyen veszteség a befektetés könyv szerinti értékét csökkenti. Az értékvesztés veszteség bármely visszairása az IAS 36-nak megfelelően történik a befektetés későbbi megtérülési értékének mértékéig, de a részesedéssel együtt kimutatott goodwillt nem lehet visszaírni.

Egy társult vállalkozásban lévő részesedés értékesítése esetén, ha az a jelentős befolyás elvesztéséhez vezet, a megmaradt befektetések az értékesítés napján érvényes valós értékükön értékelendők, mint az IAS 39 szerint egy pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítésekor figyelembe vett valós érték. Bármely a társult vállalkozásban megmaradt részesedésre jutó könyv szerinti érték és valós érték közötti különbséget az érdekeltség eladásából származó nyereség vagy veszteség meghatározásakor figyelembe vételre kerül. Továbbá, a Csoport a korábban a társult vállalkozással kapcsolatban az átfogó eredményben elszámolt összegeket azonos alapon számolja el azzal a módszerrel, amely akkor lenne szükséges, ha a társult vállalkozás közvetlenül kivezetné a kapcsolódó eszközöket és kötelezettségeket. Így, egy társult vállalkozásra vonatkozó veszteség illetve nyereség összegét, amely korábban az egyéb átfogó eredménybe került és az eredménybe kerülne átvezetésre a kapcsolódó eszközök vagy kötelezettségek kivezetésekor, a Csoport a saját tőkéből az eredménybe csoportosítja át (mint átsorolási módosítás), amint a társult vállalkozásban lévő jelentős befolyását elveszti.

Abban az esetben, ha a Csoport a társult vállalkozással folytat tranzakciót, az ebből a tranzakcióból származó eredmény a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaiban csupán a társult vállalkozásban a Csoporthoz nem köthető arányáig jeleníthető meg. A követelések és kötelezettségek kiszűrésére nem kerül sor. Abban a helyzetben, ha társult vállalkozás részére a befektető olyan hitelt nyújt, ami csak bizonyos helyzetben (a távoli jövőben) visszafizetendő, azt a befektetések értékével együtt jeleníti meg és az átértékelés során a különbséget az egyéb átfogó eredményben rögzíti.

f. Lízing ügyletek

Annak meghatározása, hogy egy megállapodás lízing-e, vagy tartalmaz-e ilyen elemet, a megállapodás megkötésének időpontjában fennálló tartalmától függ. Ha a megállapodás teljesítése egy specifikus eszköz használatától függ, illetve az eszköz használatának jogát ruházza át, akkor úgy tekintendő, hogy lízing elemet tartalmaz, és ennek megfelelően kerül elszámolásra.

A pénzügyi lízing, melynek révén a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többsége a Csoport részére átadásra kerül, a lízing kezdetekor a lízingelt eszköz valós értékén vagy, amennyiben az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékéeként kerül megjelenítésre.

Pénzügyi lízingnek minősítünk egy szerződést, amennyiben megfelel az alábbi minősítések egyikének:

- meghatározott és kötött futamidő
- a tulajdonjog minden egyes eleme a szerződés hatálya alatt a lízingbe vevőre átszáll
- a lízingbe vevő opciós vételi joghoz jut, amelynek kötési ára lényegesen alacsonyabb az opció gyakorlásakor ismert piaci árhoz képest
- a lízing futamideje eléri az eszköz gazdasági avulási időszakának 75%-át (a lízingtárgy gazdaságos élettartamának jelentős részét)
- a lízingdíj kifizetések jelenértéke meghaladja az eszköz beszerzési értékének (piaci árának) 90%-át

A lízingfizetések megosztásra kerülnek a pénzügyi ráfordítás és a fennálló kötelezettség csökkenése között úgy, hogy az a kötelezettség fennálló állományára vonatkozó állandó kamatlábat eredményezzen. A pénzügyi ráfordítások közvetlenül az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, mint lízingdíj. Az aktivált lízingelt eszköz amortizációja a becsült hasznos élettartam vagy a lízing időszak közül a rövidebb időszak alatt történik, kivéve, ha az eszköz tulajdonjogát a lízing végén a lízingbevevő megszerzi. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan.

Az a lízing, melynek során a lízingbe adó a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többségét megtartja (tehát nem minősíthető pénzügyi lízingnek), operatív lízingként kerül kimutatásra.

Az operatív lízing alapján történő lízingfizetések az eredmény-kimutatásban ráfordításként, lineárisan a lízing időtartama során kerülnek elszámolásra.

Bár a koncessziós szerződések sok tekintetben a lízingekhez hasonlóan viselkednek, azokat nem így, hanem az IFRIC 12 szerint kell elszámolni.

g. Árbevétel elszámolása

Árbevétel abban az esetben kerül elismerésre, ha valószínűsíthető a tranzakcióval összefüggő gazdasági előny társaság általi realizálása, valamint annak összege megfelelően mérhető. Az árbevétel összege az értékesítéshez kapcsolódó adók és engedmények nélkül kerül elszámolásra akkor, amikor a javak átadása, illetve a szolgáltatás nyújtása megtörténik valamint a kockázatok és hasznok átszállnak.

Szolgáltatásnyújtás

A Csoport fő tevékenysége hőenergia előállítás és annak értékesítése. Havi rendszerességgel kerülnek számlázásra és elszámolásra az árbevételhez kapcsolódó tételek. A Csoportnak a hőenergián kívül jelentős bevétele az IFRIC 12 alapján elszámolt, egyedi szerződésekhez kapcsolódó szolgáltatási díjak. Ezekon kívül egyéb bérleti díjakat és mérnöki szolgáltatásokat tartalmaz az árbevétel.

Osztalék- és kamatbevételek

A befektetésekből származó osztalék akkor kerül elszámolásra, amikor a tulajdonosnak a kifizetéshez való joga megnyílik (feltéve, hogy valószínűsíthető, hogy a hasznok be fognak folyni a Csoporthoz, és a bevétel összege megbízhatóan mérhető).

Egy pénzügyi eszközből származó kamatbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor valószínűsíthető, hogy a gazdasági hasznok be fognak folyni a Csoporthoz, és a bevétel összege megbízhatóan mérhető. A kamatbevétel időarányosan elhatárolásra kerül a fennálló tőkeösszeg figyelembe vételével a vonatkozó effektív kamatlábbal, amely az a kamatláb, amely a pénzügyi eszköz várható élettartamára becsült jövőbeli készpénz-bevételeket pontosan az adott eszköz kezdeti megjelenítéskor rögzített nettó nyilvántartási értékére diszkontálja.

h. Külföldi pénznemek

Beszámoló pénzneve:

A pénzügyi kimutatás euróban "Forintban" készült. Az előző évi beszámolók EUR-ban készültek. Ugyanakkor figyelembe véve a Csoport körének változását (a lengyelországi leányvállalatok 2016 év során értékesítésre kerültek) továbbá hogy ezt követően a Csoport eszközeinek és követeléseinek jelentős rész forintban denominált, a Csoport döntött a beszámoló pénznemének megváltoztatásáról.

A Csoporthoz tartozó valamennyi gazdálkodó pénzügyi kimutatásának elkészítésekor az adott gazdálkodó funkcionális pénznemétől eltérő pénznemben (külföldi pénznem) végrehajtott tranzakciók a tranzakció napján érvényes azonnali átváltási árfolyamon kerülnek elszámolásra. A külföldi pénznemben denominált monetáris tételek minden egyes beszámolási időszak végén átváltásra kerülnek az akkor érvényes átváltási árfolyamon. Külföldi pénznemben kifejezett bekerülési értéken értékelt nem monetáris tételek nem kerülnek átváltásra.

Az árfolyam-különbözetek az eredményben kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerülnek, kivéve:

- egyes devizakockázatok fedezetére vonatkozó tranzakciókkal kapcsolatos árfolyam-különbözetek; továbbá
- olyan külföldi érdekeltségtől kapott vagy számára fizetendő monetáris tételre vonatkozó árfolyam-különbözetek, amelyekkel kapcsolatban a rendezést nem tervezik és a közeljövőben nem is valószínű (amely ezáltal egy külföldi érdekeltségbe történő nettó befektetés részeként értelmezhető), és amelyek kezdetben az egyéb átfogó eredményben kerülnek elszámolásra, majd a monetáris tételek rendezésekor átvezetésre kerülnek a saját tőkéből az eredménybe.

A konszolidált pénzügyi kimutatások céljából a Csoport magyarországi és külföldi érdekeltségeinek eszközei és kötelezettségei magyar forintban kerülnek kimutatásra a beszámolási időszak végén érvényes átváltási árfolyam figyelembe vételével. A bevételek és ráfordítások átváltása az adott időszak átlagos átváltási árfolyamán történik, kivéve akkor, ha az adott időszakban jelentős az átváltási árfolyam fluktuációja, amely esetben az átszámítás a tranzakciók napján érvényes átváltási árfolyamokon történik. Az esetlegesen felmerülő árfolyam-különbözetek az egyéb átfogó eredményben kerülnek elszámolásra, és a saját tőkében halmozódnak (a nem ellenőrző részesedésekhez hozzárendelve, ha az megfelelő).

Külföldi tevékenység értékesítése (tehát vagy egy külföldi tevékenységben a Csoport által birtokolt teljes érdekeltség értékesítése, vagy egy külföldi tevékenységet magában foglaló kapcsolt vállalkozás ellenőrzés elvesztését eredményező, vagy egy külföldi tevékenységet magában foglaló közös vezetésű vállalkozás feletti közös ellenőrzés megszűnését eredményező, vagy egy külföldi tevékenységet magában foglaló társult vállalkozás feletti jelentős befolyás megszűnését eredményező értékesítés) esetén az adott tevékenység kapcsán a Csoport tulajdonosainak tulajdonítható összes halmozott árfolyam-különbözet átsorolásra kerül az eredménybe.

Továbbá, egy kapcsolt vállalkozás részleges értékesítése esetén, amely nem eredményezi a Csoport kapcsolt vállalkozás feletti ellenőrzésének elvesztését, az adott tevékenység kapcsán a Csoportnak tulajdonítható összes halmozott árfolyam-különbözet átsorolásra kerül az eredménybe. Minden egyéb részleges értékesítés esetén (azaz társult vállalkozások, illetve közös szerveződések olyan értékesítése esetében, amely nem eredményezi a Csoport jelentős befolyásának illetve közös ellenőrzésének elvesztését) a halmozott árfolyam-különbözetek arányos része átsorolásra kerül az eredménybe.

Külföldi érdekeltség felvásárlásából származó goodwill és az azonosított eszközökön és kötelezettségeken végrehajtott valós érték korrekciók a külföldi érdekeltség eszközeiként és kötelezettségeiként kerülnek elszámolásra, és valamennyi beszámolási időszak végén az aktuális záróárfolyamon kerülnek átszámításra. A felmerülő árfolyam-különbözetek elszámolása a tőkében történik.

Funkcionális pénznem:

Az egyes leányvállalatok funkcionális pénzneme az egyes országok pénznemével egyezik, mert a leányvállalatoknál az árbevétel jelentős része saját országuk szerinti devizában kerül kiszámlázásra.

i. Hitelfelvételi költségek

A közvetlenül egy olyan minősített eszköz beszerzésének, megépítésének vagy előállításának tulajdonítható hitelfelvételi költségek, amely eszköz esetében jelentős idő szükséges addig, amíg az eszköz a tervezett célnak megfelelően használható vagy értékesíthető, a hitelfelvételi költségek hozzáadódnak az adott eszköz bekerülési értékéhez az eszköz tervezett használatának vagy értékesítésének időpontjáig.

A minősített eszközhöz még fel nem használt egyes konkrét hitelrészek átmeneti befektetése útján szerzett befektetésből származó jövedelem levonásra kerül az aktíválható hitelfelvételi költségek összegéből.

Minden egyéb hitelfelvételi költség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerül.

j. Részvény alapú kifizetések

Amennyiben a Társaság a munkavállalóinak vagy választott tisztségviselőinek a tevékenységükre tekintettel részvényt vagy annak árához kapcsolódó juttatást biztosít részvényalapú juttatásként kell elszámolni.

A Társaságnak jelenleg csak tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú juttatása van. A juttatások valós értékét meg kell határozni és amennyiben ehhez megszolgálati feltétel kapcsolódik, akkor a megszolgálati feltétel teljesítésével arányosan kell azt elszámolni az eredménnyel szemben akként, hogy egyidejűleg megjelenítenek a saját tőke elemi között egy elkülönített tartalékot (IFRS 2 tartalék).

Ha nem kapcsolódik feltétel a juttatáshoz (pl. munkába töltendő további időszak, eredménycél) akkor azt azonnal ráfordításként kell megjeleníteni, időszakok közötti megosztás nélkül.

A külön megjelenített tartalékot (IFRS 2 tartalék) akkor kell megszüntetni, amikor a részvényeket kibocsátották vagy – ha opciót tartalmazott a juttatás – az lejárt, kimerült.

Mivel a Társaságnak nincsenek egyéb részvény alapú juttatási programjai azokra számviteli politikát nem alkot.

k. Állami támogatások

Az állami támogatásokat nem lehet elszámolni mindaddig, amíg nincs elfogadható bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a Csoport meg fog felelni a támogatás elnyeréséhez szükséges feltételeknek, és a támogatást folyósítani fogják.

Az állami támogatások az eredményben azokban az időszakokban kerülnek bevételeként elszámolásra, amelyben a Csoport ráfordításként számolja el azokat a kapcsolódó kiadásokat, amelyeket a támogatás hivatott ellentételezni. Konkrétan azon állami támogatások esetében, melyek elsődleges feltétele az, hogy a Csoport befektetett eszközöket vásároljon, hozzon létre, vagy más módon szerezzon, halasztott bevételeként kerülnek elszámolásra a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásban, és a kapcsolódó eszköz hasznos élettartama alatt szisztematikus és ésszerű módon kerülnek elszámolásra az eredményben.

A korábban felmerült kiadások vagy veszteségek megtérítésére vagy a Csoportnak jövőbeni vonatkozó költségek nélkül nyújtott azonnali pénzügyi támogatás céljával adott állami támogatások az eredményben kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor folyósíthatóvá válnak.

l. Nyugdíjalapokkal kapcsolatos költségek

Meghatározott hozzájárulási nyugdíjprogram

A meghatározott hozzájárulási nyugdíjprogramokhoz kapcsolódóan a nyugdíjalapokba befizetett hozzájárulások költségként kerülnek elszámolásra akkor, amikor a munkavállalók kapcsán a hozzájárulás felmerül.

m. Adófizetési kötelezettség

A jövedelemadó-ráfordítást a fizetendő és a halasztott adó összege alkotja.

Tárgyévi adó

A fizetendő adó összege a tárgyévben realizált adóköteles nyereségtől függ. Az adóköteles nyereség nem azonos a konszolidált átfogó eredmény-kimutatásban szereplő nyereséggel, mert nem tartalmaz olyan bevételi és ráfordítási tételeket, amelyek más években adókötelesek vagy levonhatók, és kizár olyan tételeket is, amelyek sohasem adókötelesek vagy levonhatók. A Csoport fizetendő adóval kapcsolatos kötelezettsége a beszámolási időszak végéig már elfogadott vagy lényegében elfogadott adókulcsok alapján kerül meghatározásra. Tárgyévből a Csoport a magyarországi Társaságok esetén 9%-os, romániai Társaságok esetén 16%-os társasági adó kulcsot alkalmaz.

Halasztott adó

Halasztott adó elszámolására a konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő eszközök és kötelezettségek nyilvántartási értéke és az adóköteles eredmény kiszámításához használt adóalapok közötti átmeneti eltérések esetén kerül sor. Halasztott adókötelezettség minden adóköteles átmeneti eltérés tekintetében elszámolásra kerül. A halasztott adóeszközök minden levonható átmeneti eltérés tekintetében elszámolásra kerülnek abban a mértékben, amennyiben várhatóan rendelkezésre áll majd olyan adóköteles nyereség, amellyel szemben felhasználhatók a levonható átmeneti eltérések. Nem kerülnek elszámolásra ilyen halasztott adó eszközök és kötelezettségek, amennyiben az átmeneti eltérés goodwill-ből vagy egyéb eszközök és kötelezettségek kezdeti elszámolásából (kivéve az üzleti kombinációt) származik egy olyan tranzakcióval kapcsolatban, amely sem az adóköteles eredményre sem a számviteli eredményre nincs hatással.

Kapcsolt vállalkozásokba, társult vállalkozásokba, és közös vezetésű vállalatokba történő befektetéssel kapcsolatos adóköteles átmeneti eltérések tekintetében halasztott adó kötelezettség kerül elszámolásra, kivéve, ha a Csoport ellenőrizni tudja az átmeneti eltérés visszafordulását, és valószínűsíthető, hogy nem kerül sor az átmeneti eltérés megfordulására az előre látható jövőben. Az ilyen befektetésekkel és érdekeltségekkel kapcsolatos levonható átmeneti eltérésekből származó halasztott adó eszközök csak abban az esetben kerülnek elszámolásra, ha valószínűsíthetően elegendő adóköteles nyereség áll rendelkezésre, amelyekkel szemben felhasználhatók az átmeneti eltérésekből származó előnyök, és amennyiben az átmeneti eltérések visszafordulására sor kerül az előrelátható jövőben.

A halasztott adó eszközök nyilvántartási értéke minden beszámolási időszak végén felülvizsgálásra kerül, és olyan mértékben kell csökkenteni, amennyiben már nem valószínűsíthető, hogy elegendő nyereség fog rendelkezésre állni az eszköz értékének teljes vagy részleges visszanyerésére.

A halasztott adó eszközöket és adókötelezettségeket a kötelezettség kiegyenlítésekor vagy az eszköz realizálásakor várhatóan érvényes adókulcsok szerint kell mérni, azon adókulcsok és adótörvények alapján, amelyeket már elfogadtak vagy lényegében elfogadtak a beszámolási időszak végéig. A halasztott adó eszközök és adókötelezettségek értékelése tükrözi a Csoport eszközei és kötelezettségei nyilvántartási értékének visszanyerésére vagy rendezésére vonatkozó elvárásainak adózási következményeit a beszámolási időszak végén.

Tárgyidőszaki fizetendő és halasztott adó

A fizetendő és halasztott adó ráfordításként vagy bevételként az eredményben kerül elszámolásra, kivéve, ha olyan tételhez kapcsolódik, amely az átfogó eredményben vagy közvetlenül a saját tőkében kerül elszámolásra, mivel ezekben az esetekben a tárgyidőszaki fizetendő és halasztott adó is rendre az egyéb átfogó eredményben, vagy közvetlenül a saját tőkében kerül elszámolásra. Amikor a tárgyidőszaki fizetendő és halasztott adó egy üzleti kombináció kezdeti elszámolásából ered, akkor az üzleti kombinációk elszámolása az adóhatást is magában foglalja.

n. Ingatlanok, gépek és berendezések

Árutermeléshez, szolgáltatásnyújtáshoz vagy adminisztratív célokból használt telkek és épületek értékcsökkenéssel és esetleges értékvesztéssel csökkentett bekerülési értékükön kerülnek kimutatásra a konszolidált mérlegben.

A termelést vagy szolgáltatásnyújtást, illetve adminisztratív célt szolgáló beruházás alatt álló ingatlanok értékelése értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A bekerülési érték tartalmazza a megbízási díjakat, illetve, minősített eszközök esetében, a Csoport számviteli politikájának megfelelően aktivált hitelfelvételi költségeket. Ezen ingatlanok akkor kerülnek besorolásra az ingatlanok, gépek és berendezések megfelelő kategóriába, amikor elkészülnek és készen állnak a rendeltetésszerű használatra. Hasonlóan a többi tárgyi eszközhöz, az ilyen eszközök esetében is akkor kerül sor értékcsökkenés elszámolására, amikor az eszköz a tervezett célra vonatkozóan készen áll a rendeltetésszerű használatra.

A berendezések értékelése halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik.

Az értékcsökkenési leírás elszámolása a lineáris módszer alkalmazásával történik az eszköz becsült hasznos élettartama alatt, mégpedig az eszköz (kivéve a tulajdonú földterületek és a folyamatban lévő beruházások) maradványértékkel csökkentett bekerülési értékének leírásával. A becsült hasznos élettartamok, a maradványértékek, és az értékcsökkenés elszámolási módszerei minden egyes beszámolási időszak végén felülvizsgálatra kerülnek, és a becslések bármely változásának hatása a jövőre nézve kerül figyelembe vételre.

Az ingatlanok, gépek, berendezések értékesítés esetén illetve, amikor az eszköz használatából már várhatóan nem fog jövőbeni gazdasági haszon realizálódni, kivezetésre kerülnek. Ingatlanok, gépek vagy berendezések értékesítésén vagy kivezetésén realizált nyereség vagy veszteség mértéke az értékesítés ellenértéke és az eszköz nyilvántartási értéke közötti különbségként kerül meghatározásra, és az eredményben kerül elszámolásra.

Épületek	50 év
Építmények	10 év
Gépek, berendezések	3-5 év
Járművek	5 év

o. Immateriális javak

Külön beszerzett immateriális javak

A külön beszerzett, véges hasznos élettartammal rendelkező immateriális javakat a halmozott amortizációval és halmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kell nyilvántartani. Az amortizációt lineáris módszerrel kell elszámolni az eszköz becsült hasznos élettartama alatt. A becsült hasznos élettartam és az amortizációs módszer minden beszámolási időszak végén felülvizsgálatra kerül, és a becslések bármely változásának hatása a jövőre nézve kerül figyelembe vételre. Azon immateriális javak esetében, amelyek nem rendelkeznek véges hasznos élettartammal, a halmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra.

Üzleti kombináció keretében megszerzett immateriális javak

Az üzleti kombináció keretében megszerzett és a goodwilltől külön elszámolt immateriális javak kezdeti megjelenítése a felvásárlás napján érvényes valós értéken történik (ez minősül bekerülési értéknek).

A kezdeti megjelenítést követően az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javakat a halmozott amortizációval és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken tartják nyilván, a külön beszerzett immateriális javaknak megfelelő módon.

Immateriális javak kivezetése

Egy immateriális jószág kivezetésre kerül annak eladásakor, illetve ha a jövőben már nem várható belőle származó gazdasági haszon. Az immateriális javak kivezetésekor keletkező nyereség vagy veszteség, amelynek értéke a nettó eladási érték illetve a bekerülési érték különbözeteként határozható meg, az eredményben kerül elszámolásra, amikor az eszköz kivezetésre kerül.

p. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése a goodwill kivételével

A Csoport eszközeit értékvesztés szempontjából minden évben teszteli. A tesztelés két lépésből áll. Első lépésként megvizsgálja, hogy vannak-e olyan jelek, amelyek arra utalnak, hogy az adott eszközök értékvesztettek. A következő jelek utalhatnak arra, hogy egy adott eszköz értékvesztett:

- sérülés;
- bevételek visszaesése;
- piaci viszonyok kedvezőtlen változása, a kereslet visszaesése;
- piaci kamatlábak emelkedése

Abban a helyzetben, ha jel mutatkozik arra, hogy egy eszköz értékvesztett el kell végezni azt a számítást, amely segítségével megállapítható az eszköz megtérülő értéke (második lépés). A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és a folyamatos használatból származó cash-flow jelenértéke közül a nagyobbik. Az értékesítési költségeket – pontosabb becslések hiányában – 10%-ban kell megállapítani. Ha nem lehet megállapítani egy eszközcsoporthasználati értékét, mert önállóan nem termel cash-flow-t (nem hasznosítható), akkor a tesztelést pénztermelő egységre nézve (CGU) kell elszámolni. Amennyiben a használati értéket csak CGU-ra nézve lehetett megállapítani és értékvesztést kellett elszámolni, az értékvesztést a következők szerint kell felosztani:

- elsőként a sérült eszközöket kell csökkenteni;
- második lépésként a goodwillt kell csökkenteni;

- harmadik lépésként a tárgyi eszközökre (PPE) és az immateriális eszközökre kell felosztani az fennmaradó értékvesztést az értékvesztés előtti könyv szerinti értékük arányában.

Egyik eszköz értéke sem csökkenhet az egyedi értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke alá. A határozatlan hasznos élettartamú és a még fel nem használható immateriális javak legalább évente és az eszköz értékvesztésére utaló jelek felmerülése esetén vizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából.

A megtérülő érték az értékesítési költséggel csökkentett valós érték és a használati érték közül a magasabb összeg. A használati érték felmérése során a becsült jövőbeli cash-flow-k a jelenértékükre egy olyan adózás-előtti díszkontrátával kerülnek diszkontálásra, amely tükrözi az idő pénzben kifejezett értékével kapcsolatos aktuális piaci megítélést és a konkrétan arra az eszközre vonatkozó kockázatokat, és amelyhez köthető jövőbeli cash-flow-k korrekciójára még nem került sor.

Amennyiben egy eszköz (vagy pénztermelő egység) becsült megtérülési értéke alacsonyabb, mint a nyilvántartási értéke, akkor az eszköz (vagy pénztermelő egység) nyilvántartási értékét a megtérülő értékre kell csökkenteni. A Csoport az értékvesztést azonnal az eredményben számolja el.

Egy értékvesztési veszteség utólagos visszairása esetén az eszköz (vagy pénztermelő egység) nyilvántartási értéke a felülvizsgált becsült megtérülési értékre kerül megnövelésre, de olyan módon, hogy a megnövelt nyilvántartási érték nem haladhatja meg azt a nyilvántartási értéket, amely akkor lett volna érvényes, ha a korábbi években nem került volna sor értékvesztés elszámolására az eszközzel (vagy pénztermelő egységgel) kapcsolatban. Az értékvesztés visszairása közvetlenül az eredményben kerül elszámolásra.

q. Készletek

A készleteket a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kell nyilvántartani. A készletek költségei a FIFO eljárás alapján határozhatóak meg. A nettó realizálható érték a készletek összes befejezési és értékesítési költséggel csökkentett becsült eladási árát jelenti.

r. Céltartalékok

Céltartalékot akkor kell képezni, ha a Csoportnak egy múltbeli eseményből következő jelenlegi (jogi vagy vélelmezett) kötelme van és valószínűsíthető, hogy a Csoportnak teljesítenie kell ezt a kötelmet, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető.

A céltartalékként megjelenített összeg megegyezik a kötelelem rendezéséhez szükséges ráfordításra vonatkozó, a beszámolási időszak végén érvényes legmegbízhatóbb becslés értékével, tekintettel, a kötelelemmel kapcsolatos kockázatokra és bizonytalanságokra. Amennyiben a céltartalék értékelése a kötelelem rendezéséhez szükséges, becsült cash-flow felhasználásával történik, annak nyilvántartási értéke megegyezik az említett cash-flow jelenértékével (abban az esetben, amikor a pénz jelenértékének hatása jelentős).

Ha egy céltartalék rendezéséhez szükséges néhány vagy minden gazdasági előny megtérülése várható egy harmadik féltől, a követelés eszközként kerül elszámolásra, amennyiben gyakorlatilag biztosra vehető a megtérülés, és a követelés összege megbízhatóan becsülhető.

s. Pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek akkor kerülnek elszámolásra, amikor a Csoporthoz tartozó gazdálkodóra nézve a szerződés előírásai hatályosak (ügyletkötés napja, trade date).

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kezdetben valós értéken kerülnek megjelenítésre. Azon tranzakciós költségek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a pénzügyi eszközök és kötelezettségek megszerzéséhez vagy kibocsátáshoz (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket), bekerüléskor megfelelő módon a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékéhez hozzáadandók illetve abból kivonandók. Azon tranzakciós költségek, amelyek eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek bekerüléséhez kapcsolódnak, közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra.

Pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba kerülnek besorolásra: 'eredménnyel szemben valós értéken értékelt' pénzügyi eszközök (fair value through profit or loss; 'FVTPL'), 'lejáratig tartott befektetések' (held-to-maturity; 'HTM'), 'értékesíthető pénzügyi eszközök' (available-for-sale; 'AFS'), valamint "kölcsonök és követelések" (loans and receivables; 'LR'). A besorolás a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ, és az a kezdeti megjelenítéskor kerül meghatározásra. Minden szokásos módon beszerzett vagy értékesített pénzügyi eszköz az ügyletkötés napja szerint (trade date basis) kerül megjelenítésre vagy kivezetésre. Szokásos módon történt vásárlás vagy eladás a pénzügyi eszközök olyan vásárlását vagy eladását jelenti, amely a jogszabályok vagy piaci konvenciók által meghatározott időkereten belüli szállítást igényel.

Az effektív kamat módszer

Az effektív kamat módszer egy hitelinstrumentum amortizált bekerülési értékének a meghatározására és a vonatkozó kamatbevétel releváns időszakra vonatkozó allokációjára szolgáló módszer. Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a hitelinstrumentum várható élettartamára, vagy amennyiben alkalmazható, egy annál rövidebb időszakra vonatkozóan becsült jövőbeli bejövő pénzáramokat (beleértve az effektív kamatláb szerves részét képező, fizetett vagy kapott díjakat és tételeket, továbbá a tranzakciós költségeket és egyéb prémiumokat, illetve díszkontokat is) pontosan a kezdeti megjelenítéskor elszámolt nettó nyilvántartási értékre diszkontálja.

Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök kivételével, a hitelinstrumentumokkal kapcsolatos bevételek elszámolása az effektív kamat módszer alapján történik, hacsak nem sorolták az AFS kategóriába az adott instrumentumot.

Erdménnyel szemben valós értéken értékelt ('FVTPL') pénzügyi eszközök

Egy pénzügyi eszköz az FVTPL kategóriába kerül besorolásra, ha az egy derivatív, kereskedési célú, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként lett megjelölve.

Egy pénzügyi eszköz akkor minősül kereskedési célúnak, ha:

- az elsősorban a közeljövőben történő értékesítés céljából került beszerzésre; vagy
- kezdeti megjelenítéskor egy olyan, azonosítható pénzügyi instrumentumból álló portfólió része, amelyeket a Csoport együtt kezel, és amelyekkel kapcsolatban bizonyított van a közelmúltbeli tényleges rövid távú nyereségszerzésre; vagy
- egy olyan származékos ügylet, amely nem megjelölt és hatékony fedezeti instrumentum.

Egy olyan pénzügyi eszközt, amely nem minősül kereskedési célú pénzügyi eszköznek, akkor lehet eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként megjelölni, ha:

- egy vagy több beágyazott derivatívát tartalmazó szerződés részét képezi, és az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés standard lehetővé teszi, hogy a teljes szerződés (eszköz vagy kötelezettség) az FVTPL kategóriába tartozóként kerüljön megjelölésre.
- az ilyen besorolás megszüntet vagy jelentősen csökkent egy olyan értékelési vagy elszámolási inkonzisztenciát, amely egyébként felmerülne.

Lejáratig tartandó befektetések

A lejáratig tartandó befektetések fix vagy meghatározható kifizetésekkel és fix lejáratral rendelkező nem származékos pénzügyi eszközök, amellyel kapcsolatban a Csoport kifejezett szándékkal és képességgel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a lejáratig megtartsa. A kezdeti megjelenítést követően a lejáratig tartandó befektetések az effektív kamatláb módszerével amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre csökkentve az értékvesztéssel. A Csoport ebbe a kategóriába nem sorolt eszközöket.

Kölcsonök és követelések

A kölcsonök és követelések fix vagy meghatározható kifizetésekkel rendelkező nem származékos pénzügyi eszközök, amelyek aktív piacokon nem jegyzettek. A kölcsonöket és követeléseket amortizált bekerülési értéken kell értékelni az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, az esetleges értékvesztés levonásával.

A kamatbevételek az effektív kamatláb alkalmazásával kerülnek elszámolásra, a rövid lejáratú, egyébként nem kamatozó követelések kivételével, ahol a diszkontálás hatása, a pénz időértéke elhanyagolható lenne.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök olyan nem származékos pénzügyi eszközök, amelyek vagy AFS-ként kerültek besorolásra, vagy nem minősülnek a) kölcsönnek vagy követelésnek, b) lejáratig tartott befektetésnek vagy c) eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöknek.

A Csoport által tartott olyan jegyzett visszaváltható kötvények, amelyek aktív piacon forognak, értékesíthetőként kerülnek besorolásra és valamennyi beszámolási időszak végén valós értéken kerülnek értékelésre. A Csoport olyan, nem jegyzett részvényekben is rendelkezik befektetésekkel, amelyek nem forognak aktív piacon, mégis értékesíthető pénzügyi eszközként kerülnek besorolásra, és nyilvántartásuk valós értéken történik (mivel a menedzsment úgy ítéli meg, hogy a valós értékük megbízhatóan becsülhető). A külföldi pénznemben denominált monetáris tételnek minősülő AFS pénzügyi eszközök deviza-árfolyamváltozásából származó átváltási különbözete, az effektív kamat módszer segítségével számolt kamatok, valamint az AFS tőkeinstrumentumok osztalékai az eredményben kerülnek elszámolásra. Az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékében jelentkező minden egyéb változás az egyéb átfogó eredményben kerül elszámolásra és a befektetések átértékelési tartalékában halmozódik. Amennyiben a Csoport a befektetést értékesíti vagy értékvesztés kerül megállapításra, a korábban a befektetések átértékelési tartalékában elszámolt halmozott nyereség vagy veszteség az eredménybe kerül átsorolásra.

Az értékesíthető tőkeinstrumentumok után kapott osztalékot a Csoport az eredményben akkor számolja el, amikor a Csoport osztalékra való jogosultsága megnyílik.

A Csoport a külföldi devizában nyilvántartott monetáris értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékét az érintett külföldi devizában határozza meg, majd a beszámolási időszak végén váltja át az azonnali árfolyamon. Azon külföldi devizaátváltási nyereségek és veszteségek, amelyek elszámolása az eredményben történik, a monetáris eszközök amortizált bekerülési értéke alapján kerülnek meghatározásra. Az egyéb külföldi devizaátváltási nyereségek és veszteségek elszámolása az egyéb átfogó eredményben történik.

Azok az értékesíthető tőkeinstrumentumok, amelyeknek az aktív piacon nincs jegyzett piaci ára és azok valós értékét nem lehet megbízhatóan meghatározni, és azok a derivatívák, amelyek ilyen nem jegyzett tőkeinstrumentumok leszállításával rendeződnek, valamennyi beszámolási időszak végén az értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

Az FVTPL kategóriába tartozó pénzügyi eszközök kivételével a pénzügyi eszközöket a Csoport minden egyes beszámolási időszak végén megvizsgálja az értékvesztésre utaló jelek szempontjából. A pénzügyi eszközök értékvesztése akkor következik be, ha objektív bizonyíték van arra nézve, hogy a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítését követően bekövetkezett egy vagy több esemény érintette a befektetés becsült jövőbeli cash-flow-ját.

Ha az értékesíthető tőkeinstrumentumok esetében a piaci érték jelentősen vagy tartósan a bekerülési érték alá csökken, akkor ez az értékvesztés objektív bizonyítékának tekintendő.

Minden más pénzügyi eszköz esetében, az értékvesztés objektív bizonyítékai az alábbiak lehetnek:

- komoly pénzügyi nehézségek a kibocsátónál vagy a másik félnél; vagy
- szerződés szegés esetén, mint késedelem vagy mulasztás a kamat-, illetve a tőkefizetés tekintetében; vagy
- valószínűsíthető, hogy a kölcsönvevő csődbe megy, vagy pénzügyi átszervezést hajt végre; vagy
- pénzügyi nehézségek miatt a pénzeszközök nem jelennek meg az aktív piacon.

A pénzügyi eszközök egyes kategóriái esetében (például vevőkövetelések) azokat az eszközöket, amelyek egyedileg nem értékvesztett, csoportosan is megvizsgálják az értékvesztés szempontból. A követelések portfóliójának értékvesztését alátámasztó objektív bizonyíték lehet a Csoport múltbéli pénzeszesedési tapasztalata, a portfólióban a késedelmes napok számának növekedése az átlagos 60 napos fizetési határidőn túl, valamint a követelések késedelmes fizetését indokoló hazai vagy helyi gazdasági körülmények.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök esetében az értékvesztés összege az eszköz nyilvántartási értékének és a becsült jövőbeli cash-flow-eknek a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértékének a különbsége.

A bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök esetében az értékvesztés összege az eszköz nyilvántartási értékének és a becsült jövőbeli cash-flow-k hasonló pénzügyi eszközök aktuális piaci hozama alapján diszkontált jelenértékének különbsége. Az ilyen értékvesztés miatti veszteség nem írható vissza a későbbi időszakokban.

Valamennyi pénzügyi eszköz esetében a nyilvántartási értéket közvetlenül csökkenti az értékvesztés, kivéve a vevőköveteléseket, ahol a nyilvántartási érték egy értékvesztés számlán keresztül kerül csökkentésre. Ha egy vevőkövetelés behajthatatlannak minősül, akkor az közvetlenül az értékvesztés számlával szemben kerül leírásra. A korábban leírt összegek utólagos megtérülése esetén az összeg szintén az értékvesztés számlán kerül jóváírásra. Az értékvesztés számla nyilvántartási értékében bekövetkezett változások az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra.

Ha egy értékesíthető pénzügyi eszköz kapcsán értékvesztés kerül elszámolásra, akkor az egyéb átfogó eredményben korábban elszámolt halmozott nyereség vagy veszteség a tárgyidőszaki eredménybe sorolandó át.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi eszközök esetében, amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenés objektív módon köthető egy az értékvesztés elszámolását követő eseményhez, a korábban elszámolt értékvesztés visszairásra kerül az eredménnyel szemben olyan mértékben, amennyiben a befektetés értékvesztés visszairása napján fennálló nyilvántartási értéke nem haladja meg azt az összeget, amennyi az amortizált bekerülési érték lett volna, ha nem került volna sor az értékvesztés elszámolására.

Az értékesíthető tőkeinstrumentumok esetében a korábban az eredményben elszámolt értékvesztések nem az eredményben kerülnek visszairásra. A valós értékben egy értékvesztést követően bekövetkező növekedés az egyéb átfogó eredményben kerül elszámolásra és a befektetések átértékelési tartalékában halmozódik. Az értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékvesztése a későbbiekben az eredménybe kerül visszavezetésre, ha a befektetés valós értékében történő növekedés objektív módon köthető egy az értékvesztés elszámolását követő eseményhez.

Pénzügyi eszközök kivezetése

A Csoport egy adott pénzügyi eszközt csak akkor vezet ki a könyveiből, ha az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok közgazdasági értelemben megszűnnek (pl. elévülnek), illetve ha a Csoport a pénzügyi eszközt, valamint az eszköz birtoklásából eredő lényegében összes kockázatot és hasznot egy másik gazdálkodóra ruházza át. Ha a Csoport a birtoklásból eredő lényegében összes kockázatot és hasznot nem ruházza át, de nem is tartja meg, és továbbra is a Csoport ellenőrzi az átadott eszközt, akkor a Csoport az eszköz kapcsán egyrészt elszámolja a megtartott érdekeltségét, másrészt elszámol egy kapcsolódó kötelezettséget az esetlegesen fizetendő összegekre. Ha a Csoport egy átadott pénzügyi eszköz birtoklásából eredő lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, akkor a Csoport továbbra is megjeleníti az adott pénzügyi eszközt, a kapott bevételt pedig egy fedezettel biztosított hitelként számolja el, kötelezettségként.

Egy pénzügyi eszköz teljes egészében történő kivezetése esetén, az eszközök könyv szerinti értékének és a kapott és kapható ellenérték, valamint a kumulált nyereség vagy veszteség egyéb átfogó eredményben elszámolt és saját tőkében halmozott egyenlegei összegének különbözete az eredményben kerül elszámolásra.

t. Pénzügyi kötelezettségek és tőkeinstrumentumok

Besorolás kötelezettségként vagy tőkeként

A Csoporthoz tartozó gazdálkodók által kibocsátott hitel- illetve tőkeinstrumentumok pénzügyi kötelezettségként vagy tőkeként kerülnek besorolásra a szerződéses megállapodás tartalmának, valamint a pénzügyi kötelezettségek és tőkeinstrumentumok definíciójának figyelembe vételével.

Tőkeinstrumentumok

A tőkeinstrumentum bármely szerződés, amely egy gazdálkodó összes kötelezettségének a levonása után a vállalkozás eszközeiben meglévő maradvány érdekeltséget testesít meg. A Csoport által kibocsátott tőkeinstrumentumok a kapott összeg értékében számolandók el, a közvetlen kibocsátási költségekkel csökkentve.

Amikor a Társaság visszavásárolja a saját tőkeinstrumentumait, akkor ezt közvetlenül a saját tőkében kell elszámolnia, abból levonnia. A Csoport saját tőke instrumentumainak vásárlása, eladása, kibocsátása és megszüntetése során nem keletkezik eredményben elszámolt nyereség vagy veszteség. A Csoport a visszavásárolt saját részvényeket a tőkén belül, mint negatív tétel jeleníti meg a visszavásárolt értékén.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek vagy az 'eredménnyel szemben valós értéken értékelt' pénzügyi kötelezettségek (fair value through profit or loss; 'FVTPL'), vagy az 'egyéb pénzügyi kötelezettségek' kategóriába kerülnek besorolásra.

Egy pénzügyi kötelezettség az FVTPL kategóriába kerül besorolásra, ha az kereskedési célú, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként lett megjelölve.

Egy olyan pénzügyi kötelezettséget, amely nem minősül kereskedési célú pénzügyi kötelezettségnek, akkor lehet eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként megjelölni, ha:

- az ilyen besorolás megszüntet vagy jelentősen csökkent egy olyan értékelési vagy elszámolási inkonzisztenciát, amely egyébként felmerülne; vagy
- ha a pénzügyi kötelezettség egy menedzselt pénzügyi eszközökből, pénzügyi kötelezettségekből vagy mindkettőből álló csoport részét képezi, amelynek a kezelése és teljesítményértékelése valós érték alapon történik, a Csoport dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiájának megfelelően, és a csoportosításra vonatkozó belső információkat is ezen az alapon biztosítják; vagy
- egy vagy több beágyazott derivatívát tartalmazó szerződés részét képezi, és az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés standard lehetővé teszi, hogy a teljes szerződés (eszköz vagy kötelezettség) az FVTPL kategóriába tartozóként kerüljön megjelölésre.

Az FVTPL kategóriába tartozó pénzügyi kötelezettségek valós értéken kerülnek értékelésre, és az átértékelés során keletkező nyereség vagy veszteség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

Egyéb pénzügyi kötelezettségek

Az egyéb pénzügyi kötelezettségeket (beleértve a felvett hiteleket, a szállítói és egyéb kötelezettségeket) amortizált bekerülési értéken kell értékelni, az effektív kamatlábmódszer alkalmazásával (a módszer az eszközöknél ismertetésre került).

Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

A Csoport akkor és csak akkor vezet ki egy adott pénzügyi kötelezettséget a könyveiből, ha a kötelezettség teljesítésre kerül, azt elengedik, vagy pedig lejár. A kivezetett pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értékének és fizetett vagy fizetendő ellenértékek különbözetét az eredményben kell elszámolni.

u. Egy részvényre jutó eredmény (EPS)

A részvényenkénti eredményt úgy számítjuk ki, hogy a Társaság részvényeseire jutó éves eredményt elosztjuk az adott évben forgalomban lévő törzsrészvények súlyozott átlagos számával. A hígított részvényenkénti eredményt a törzsrészvények mellett a hígulást okozó részvényopciók súlyozott átlagos számának figyelembevételével (ha van ilyen) számítjuk ki.

v. Szolgáltatási koncessziós megállapodások (IFRIC 12)

A Csoport a közsférából magánszférába irányuló (public-to-private) szolgáltatási koncessziós megállapodások számviteli elszámolásai során az alábbiakban ismertetettek szerint jár el.

Az IFRIC 12 értelmezésben megfogalmazott előírások kerülnek alkalmazásra, amennyiben a közsférából magánszférába irányuló (public-to-private) szolgáltatási koncessziós megállapodás esetében teljesülnek azon

feltételek, hogy: (a) az átengedő ellenőrzi vagy szabályozza, hogy az infrastruktúrával mely szolgáltatásokat, kinek és milyen áron kell nyújtania az üzemeltetőnek; valamint(b) a megállapodás időtartamának végén az átengedő ellenőrzi – tulajdonjog, kedvezményezett jogosultságok révén vagy más módon –az infrastruktúrához kapcsolódó valamennyi jelentős maradványérdekeltséget.

Az ilyen típusú szerződéses megállapodások feltételei szerint az üzemeltető szolgáltatásnyújtóként tevékenykedik. Az üzemeltető felépíti vagy fejleszti a közszolgáltatás nyújtására használt infrastruktúrát (építési vagy fejlesztési szolgáltatások), és meghatározott ideig üzemelteti és karbantartja ezt az infrastruktúrát (üzemeltetési szolgáltatások).

Amennyiben az egyes közszféra szereplőivel megkötött szerződések megfelelnek a fenti feltételeknek, akkor abban az esetben a szerződés tárgyát képező infrastruktúrák nem kerülnek kimutatásra a Csoport könyveiben, mint ingatlanok, gépek vagy berendezések.

Az ilyen típusú szerződések esetében a Csoport által elvégzett építési vagy fejlesztési szolgáltatások, a szerződésben meghatározott, kapott vagy követelhető ellenértékének valós értékén kerülnek megjelenítésre a beszámolóban. A szerződésben foglalt ellenérték pénzügyi eszközként, vagy immateriális eszközként kerülhet megjelenítésre.

Pénzügyi eszközként kerülnek megjelenítésre a Csoport által elvégzett építési vagy fejlesztési szolgáltatások, amennyiben a szerződés alapján a Csoportnak feltétlen szerződéses joga van arra, hogy a fejlesztési vagy építési szolgáltatásokért az átengedőtől (Önkormányzat) vagy annak utasítására pénzeszközt kapjon; továbbá az átengedőnek nincs, vagy igen csekély lehetősége van a fizetés elkerülésére, mivel a megállapodás törvényesen végrehajtható. A Csoportnak akkor van joga pénzeszközt kapni, ha az átengedő szerződéses garanciát vállal arra, hogy a Csoport részére meghatározott vagy meghatározható összegeket fizet, vagy kifizeti a közszolgáltatás igénybevevőtől kapott és a szerződésben meghatározott vagy meghatározható összegek közötti különbözetet.

Immateriális eszközként kerülnek megjelenítésre a Csoport által elvégzett építési vagy fejlesztési szolgáltatások, amennyiben a szerződés alapján a Csoport jogot (engedélyt) szerez arra, hogy díjat vethessen ki a közszolgáltatás igénybevevőire. Ebben az esetben a megállapodáshoz rendelhető hitelfelvételi költségek, a megállapodás építési, megvalósítási szakaszában aktiválásra kerülnek. Amennyiben a Csoport által elvégzett építési vagy fejlesztési szolgáltatások részben pénzügyi eszközzel, részben immateriális eszközzel fizetik meg, akkor abban az esetben a kapott ellenérték minden komponense elkülönítetten kerül elszámolásra.

A Csoportnak olyan koncesszió vannak, amelyek a pénzügyi eszköz modellnek felelnek meg.

Amennyiben a Csoportnak az átvett vagy megvalósított infrastruktúrával kapcsolatban szerződésben foglalt karbantartásra vagy helyreállításra vonatkozó szerződéses kötelei állnak fenn, akkor ezen kötelezettségek szerepletetésre kerülnek a pénzügyi kimutatásokban a beszámoló készítés időpontjában becsült összeg értékén (ahogyan azt az IAS 37 előírja).

A kapacitás kiterjesztéseket az IAS 11 standards szabályai alapján kell elszámolni.

w. Működési szegmensek

A működési szegmens a gazdálkodó egység olyan komponense:

- (a) amely bevételekkel és ráfordításokkal (beleértve az ugyanazon gazdálkodó egység más komponenseivel folytatott ügyletekhez kapcsolódó bevételeket és ráfordításokat is) járó üzleti tevékenységet folytat,
- (b) amelynek működési eredményeit a gazdálkodó egység legfőbb működési döntéshozója rendszeresen felülvizsgálja annak érdekében, hogy döntést hozzon a szegmenshez rendelendő forrásokról, és hogy értékelje annak teljesítményét, valamint
- (c) amelyre vonatkozóan különálló pénzügyi információ áll rendelkezésre.

A fentiek alapján a Csoport meghatározta és bemutatja működési szegmenseit, A menedzsment arra a következtetésre jutott, hogy a Csoport működési szegmenseit földrajzi alapon lehetséges meghatározni, a tevékenység alapú szegmentálás értelmében nem elvégezhető.

x. Saját részvény tranzakciók

A Csoport számos alkalommal végzett saját részvény tranzakciókat, visszavásárlásokat. A konszolidált pénzügyi kimutatásokban ezek a tételek saját tőke csökkentő elemként szerepelnek. A Csoport ezt mint a saját tőke komponense jeleníti meg, a tőke csökkentést bekerülési értéken hajtja a Csoport végre.

4. Kritikus számviteli döntések és a becslési bizonytalanságok fő forrásai

A Csoport számviteli politikáinak alkalmazása során a vezetésnek döntéseket, becsléseket és feltételezéseket kell tennie azon eszközök és kötelezettségek nyilvántartási értéke tekintetében, amelyek más forrásokból nem nyilvánvalóak. A becslések és a kapcsolódó feltételezések múltbeli tapasztalatokon és más, relevánsnak minősített tényezőkn alapulnak. A tényleges eredmények eltérhetnek ezen becslésektől.

A becsléseket és az ezeket megalapozó feltételezéseket folyamatosan felül kell vizsgálni. A számviteli becslések módosításait a módosítás időszakában kell elszámolni, amennyiben a módosítás kizárólag ezt az időszakot érinti, vagy a módosítás időszakában és az azt követő időszakokban, amennyiben a módosítás a tárgyidőszakot és a jövőbeli időszakokat is érinti.

Az alábbiakban ismertetésre kerülnek azok a kritikus döntések – a becsléseket tartalmazók kivételével, amelyeket a Csoport meghozott a számviteli politikáinak az alkalmazása során, és amelyek a legjelentősebb hatással voltak a pénzügyi kimutatásokban megjelenített összegekre.

4.1. Céltartalékok

Céltartalékot a Csoport az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standardnak megfelelően képzí. A Társaság több folyó peres eljárásban is érdekelt, a jogi ügyek várható kimenetelét szakértők segítségével vizsgálta meg és ennek megfelelően jelentette meg a várható pénzügyi ráfordításokat.

Céltartalék képzésre abban az esetben kerül sor, ha a Csoportnak jelenbeli - jogilag előírt vagy vélelmezett – kötelezettsége keletkezik egy múltbeli esemény következtében és valószínű, hogy gazdasági javak átadásával kell majd a kötelezettséget rendezni, továbbá a kötelezettség összege jól becsülhető.

4.2. Koncessziós jogok értékelése

A Csoport az IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások standardnak megfelelően meghatározta a Gyergyószentmiklósi projektjének értékét. A kalkulációs során a Csoport megbecsülte a projekt jövedelemtermelő képességét és így megállapította az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéket. A valós érték meghatározása a diszkontált várható pénzáramok alapján történt. Ezen pénzáramok a menedzsment jövőre vonatkozó becsléseit tükrözik. A koncessziós szerződés részletes bemutatását a 15. kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A fenti projekt értékelése kapcsán további bizonytalanságot okozott az, hogy a Csoport jogvitában áll a projekttel összefüggésben, amely során az értékelés kapcsán feltételezésekkel kellett élni.

A Csoport a teljes magyarországi portfólió elemeit beértékelte mind eszköz mind pedig szerződés alapján, azaz nettó jelenérték számítások alapján. Ezen szerződés állomány a pénzügyi eszközök között kerül kimutatva a konszolidált mérlegben, könyv szerinti értéke 2016. december 31-én 2 290 974 EUR, míg 2015. december 31-én 2 644 722EUR volt.

4.3. Tárgyi eszközök hasznos élettartama

A Csoport minden éves beszámolási időszak végén felülvizsgálja az ingatlanok, gépek és berendezések hasznos élettartamát. A tárgyév során az igazgatótanács megállapította, hogy nem szükséges a tárgyi eszközök hasznos élettartamát és maradványértékét változtatni.

4.4. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése

A tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztés becslése a jövedelemtermelő egységek realizálható értéke, tehát azok értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke vagy használati értéke alapján történik. A használati érték

meghatározása a diszkontált várható pénzáramok alapján történik. Ezen pénzáramok minden egyes befektetett eszköz vagy befektetés esetében a menedzsment jövőre vonatkozó becsléseit tükrözik.

A tárgyi eszközök és immateriális javak vonatkozásában értékvesztés teszt keretében megvizsgáltuk azt, hogy a gazdálkodó egység eszközei megtérülnek-e. Az értékvesztés teszt alapján szükségessé vált korrekciókat a Csoport szerepelteti jelen konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

4.5. Megfelelő mértékű adóalapot képező nyereség realizálása, amellyel szemben a halasztott adó eszköz érvényesíthető

Halasztott adó követelés csak akkor vehető fel, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képező nyereséget realizál, amellyel szemben a halasztott adó eszköz érvényesíthető. Jelentős feltételezések szükségesek a menedzsment részéről a felvehető halasztott adó eszközök vonatkozásában, a jövőben – az adótervezési stratégia fényében – felmerülő adóalapot képező nyereség időpontjáról és összegéről.

Tárgy évben a Csoport konzervatív módszertant követve, kizárólag a már meglévő és leszerződött projektek várható jövedelemtermelő képessége alapján állapította meg a felhasználható halasztott adó eszköz várható mértékét. Ezen üzleti terv nem számol külső finanszírozással illetve a magyarországi operációban keletkezett készpénz beruházási célú elköltésével sem.

5. Értékesítés árbevétele

Az árbevétel tevékenységek szerinti megoszlása a következő:

	2016 (módosított)	2017
Hő értékesítés	690 828	416 419
Egyéb tevékenységek bevételei	207 187	146 182
Lízing kamatbevétel	139 265	109 327
Összesen	1 037 280	671 928

Az árbevétel kizárólag a Csoport főtevékenységéhez kapcsolható hozamokat tartalmazza.

A Csoport elsődleges bevétele hő értékesítéséből és a másnak üzemeltetett eszközök hozadékból adódik. Az értékesített hő előállítását a Csoport saját maga végzi.

Az árbevétel elszámolásakor – az időbeli elhatárolások elszámolását leszámítva – a kiszámlázásokat lehetett követni, mivel a szolgáltatások jellege olyan, hogy nem teszi szükségessé a további időszakok közötti korrekciót. A más számára üzemeltetett eszközök esetében a jövőbeli cash flowkból kiindulva határozta meg a Csoport az implicit kamatláb módszerével a bevételt.

A Csoport árbevétele 35,22%-kal csökkent. A csökkenés fő oka a tevékenység szűkülése.

6. Közvetlen ráfordítások, anyag jellegű ráfordítások

	2016 (módosított)	2017
Eladott szolgáltatás értéke	479 959	300 571
Anyagköltség	17 861	11 657

A közvetlen költségek között szerepelnek azok a költségek, amelyek az árbevétellel közvetlen kapcsolatba hozhatóak. A Csoport a közvetlen költségek között a továbbhárított közüzemi díjakat tartja nyilván. Az anyagköltség fűtőanyagokból származó ráfordításokat tartalmazza.

A közvetlen költségek értéke 37,28%-kal csökkent az előző évhez képest.

7. Személyi jellegű ráfordítások

	2016 (módosított)	2017
Bérek és juttatások	161 986	116 534
Bérfelrakások	40 124	27 143
Egyéb személyi jellegű juttatások	2 143	1 840
Összesen	204 253	145 517

A személyi jellegű ráfordítások értékének alakulását a fenti táblázat mutatja be. A táblázatból látható, hogy a személyi jellegű ráfordítások értéke az előző évhez képest csökkent.

A Csoport átlagos állományi létszáma 2017-ben 21 fő, 2016-ban 33 fő.

8. Igénybevett szolgáltatások

	2016 (módosított)	2017
Jogi költség	126 547	23 149
Üzemeltetési költségek	67 477	29 594
Bérfelrakások	47 035	31 869
Tanácsadói díjak	45 628	44 410
Bankköltség	32 894	5 916
Egyéb költségek	20 348	41 126
Biztosítási díjak	10 265	1 196
Kommunikációs, irodai költségek	5 529	3 416
Ingatlanokkal kapcsolatos költségek	827	571
Gépjármű üzemeltetési költségek	364	215
Összesen	356 914	181 462

A Csoport igénybevett szolgáltatásainak értékét a fenti táblázat mutatja be. A fenti táblázatból látható, hogy az igénybevett szolgáltatások értéke csökkent az előző évhez képest. A Társaság a fenti költségcsökkenést a jogi költségek, üzemeltetési költségek, a biztosítási díjak jelentős csökkentésével tudta elérni.

9. Egyéb bevételek / ráfordítások

	2016 (módosított)	2017
Egyéb bevételek		
Céltartalék feloldás	166 208	6 060
Eszközök értékvesztésének feloldása	213 906	187 210
Elévült kötelezettségek kivezetése	44 777	123 594
Üzemek, ingatlanok és berendezések értékesítésének nettó eredménye	15 295	384
Egyéb bevételek	23 624	3 690

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre
Jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

Minden adat eFt-ban, kivéve ha másképp van jelölve.

Koncessziós díj elszámolásával kapcsolatos bevétel	346 314	38 869
Kapott támogatásra elszámolt késedelmi kamat	105 266	0
Koncessziós díjjal kapcsolatos elengedett késedelmi kamat	40 441	0
Összesen	955 831	359 806
Egyéb ráfordítások		
Eszközök értékvesztése	-596 397	-455 269
Céltartalék képzés	-45 575	-483
Bírságok	-27 324	-8 686
Egyéb adók	-12 474	-52 409
Egyéb ráfordítások	-14 790	-34 530
Inkasszóból eredő ráfordítások	-97 666	0
Összesen	-794 226	542 777
Egyéb bevételek és ráfordítások (nettó)	161 605	-191 571

10. Pénzügyi műveletek egyéb bevétele / ráfordítása

	2016 (módosított)	2017
Kamat bevétel	100 431	99 535
Egyéb pénzügyi bevétel	48	55
Nem realizált árfolyam differencia veszteség (-) /nyereség	-74 196	-44 750
Kamat ráfordítás	-15 714	-9 162
Egyéb pénzügyi ráfordítás	-4 957	-4 349
Pénzügyi tevékenységek nettó eredménye veszteség (-) /nyereség	5 612	41 329

11. Jövedelemadó bevétel / ráfordítás

	2016 (módosított)	2017
Társasági adó	-101	-919
Helyi iparüzési adó	-12 171	-10 226
Halasztott adó ráfordítás (-) / bevétel	23 500	222 283
Halasztott adó eszköz értékvesztés (feloldás-képzés)	0	0
Nyereségadók összesen	11 228	211 138

Az alkalmazott adómértékek a következők a Csoport számára gazdaságilag releváns országokban:

	2016	2017
Magyarország - társasági adó (500 M HUF nyereség alatt)	10%	9%
Magyarország - társasági adó (500 M HUF nyereség felett)	19%	9%
Magyarország - helyi iparüzési adó	2%	2%
Románia - társasági adó	16%	16%
Ciprus - társasági adó	12.5%	12.5%

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek fordulónapi értékei a következők:

	2016 (módosított)	2017
Halasztott adó eszköz	69 881	286 718
Halasztott adó kötelezettség	0	0
	69 881	286 718

A halasztott adó számítása során a Csoport az adózás szempontjából figyelembe vehető értéket eszközönként és kötelezettségenként hasonlítja össze a könyv szerinti értékkel. Ha a különbözet megforduló (tehát belátható időn belül az eltérés kiegyenlítődik), akkor előjelének megfelelően halasztott adó kötelezettséget vagy eszközt vesz fel. Az eszköz felvételekor a megtérülést külön vizsgálta a Csoport.

Mindkét évben az adó meghatározásakor a Csoport magyarországi vállalkozásai 9%-os, a romániai vállalkozások 16%-os, a ciprusi vállalkozás 12,5%-os megfordulási kulccsal kalkuláltak, hiszen az adott eszközök és kötelezettségek tényleges adókká olyan időszakokban válnak, amikor az adókulcs az adott százalékban meghatározott a hatályos jogszabályban.

A Csoport úgy döntött, hogy magyarországi vállalatokra a halasztott adó eszközöket nem veszi fel a könyvekbe, mert azok megtérülése nem valószínű. Az adóköteles különbözeteit összegét – így a meg nem jelenített halasztott adó eszköz értékét is – a következő táblázat tartalmazza:

	Számviteli érték	Adóérték	Különbözet
Tárgyi eszközök	106 772	347 167	-240 395
Befektetések kapcsolt vállalkozásban	11 421 698	11 421 698	0
Egyéb hosszú lejáratú követelések	0	29 916	-29 916
Pénzügyi eszközök (IFRIC 12)	581 182	0	581 182
Lízingkövetelések	160 019	0	160 019
Vevők	176 525	540 367	-363 842
Egyéb követelések	161 784	9 696 823	-9 535 039
Elhatárolások	76 183	76 183	0
Pénz és pénz egyenértékesei	415 540	415 540	0
Céltartalék	97 564	0	97 564
Rövid lejáratú hitelek	3 662 344	3 662 344	0
Szállítói kötelezettség	65 843	65 843	0
Passzív elhatárolások	10 227	10 227	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	379 791	379 791	0
Kamat és árfolyamhatás	0	1 791 987	-1 791 987
Veszteségelhatárolás	0	7 285 195	-7 285 195
Összesen	17 315 472	35 723 081	-18 407 609
		Összes különbözet	-18 407 609
Magyarországi társaságok			
Különbözet			-16 615 622
Adókulcs			9%
Kalkulált halasztott adó			-1 495 406
Felvett halasztott adó eszköz			0
Felvett halasztott adókötelezettség			0
Romániai társaságok			
Különbözet			-1 791 987
Adókulcs			16%
Kalkulált halasztott adó			-286 718
Felvett halasztott adó eszköz			286 718
Felvett halasztott adókötelezettség			0

	<u>Magyarország</u>	<u>Románia</u>	<u>Ciprus</u>	<u>Total</u>
Adózás előtti eredmény	-132 158	-227 509	221 183	
Tényleges adó (társasági, iparüzési)	-11 114	31	0	-11 083
Halasztott adó (időbeli különbségek)	0	222 283	0	222 283
Jövedelem adó értéke:	-11 114	222 252	0	211 169

12. Megszűnt tevékenységen realizált eredmény

I. Lízingkövetelési üzletág értékesítése

A Társaság 2017.09.30-án eladta a közvilágítási lámpatestek bérbeadási üzletágát. A megszűnt tevékenységen realizált eredmény a következőképpen alakult:

	2016 (módosított)	2017
Bérbeadásból származó árbevétel	25 739	14 814
Lízingkövetelési üzletág eladási értéke	0	215 637
Lízingkövetelések eladáskori értéke	0	-172 863
Vevőkövetelések kivezetése	0	-174 591
Vevőkövetelésekre képzett késedelmi kamat kivezetése	0	158 351
Vevői értékvesztés kivezetése	0	164 676
Összesen	25 739	206 024

II. Lengyel leányvállalat értékesítése

A Csoport 2015. második félévben szerződést kötött a lengyel ENEFI Polska értékesítésére. Az adásvétel 2016. februárban történt meg. Az ENEFI Polska Sp. Zoo Bank Zachodni felé fennálló tartozása, valamint az e felett álló vételár (48,51 millió PLN összeg) a vevő által maradéktalanul megfizetésre került 2016. február 26-án.

A Társaság 2016 év során értékesítette szlovákiai leányvállalatát, a leányvállalat érdemi tevékenységet nem végzett.

Az alábbi tábla az értékesítésen elért eredményt mutatja, melyben nem szerepel az értékesített leányvállalatok 2016. évi eredményéből az anyavállalatra vonatkozó rész.

	Értékesítés időpontja	Értékesített részesedés aránya %
ENEFI Polska	2016.02.24	100%

Leányvállalatok értékesítéséből származó nyereség/veszteség (-)	
Kapott ellenérték	3 463 169
Nettó eszközérték 2015.12.31-én	2 570 801
ebből csoportra jutó rész	1 863 156
Előző évből származó árfolyamveszteség	-137 983
Az értékesítésen realizált veszteség (-)/ nyereség	1 462 031

	Értékesítés időpontja	Értékesített részesedés aránya %
RFV Slovakia sro.	2016.04.19	100%
Leányvállalatok értékesítéséből származó nyereség/veszteség (-)		
Kapott ellenérték		0
Nettó eszközérték 2015.12.31-én		11 998
ebből csoportra jutó rész		11 998
Az értékesítésen realizált veszteség (-)/ nyereség		11 998

III. Értékesített társaságok 2016-ban elszámolt eredménye

Az alábbi tábla az értékesített társaságok 2016. évi eredményéből az anyavállalati részt tartalmazza.

	2016
Lengyel társaságok értékesítésig felmerült tárgyévi eredménye	-77 146
Összesen	-77 146

	Elektrociepłownia Mielec	ENEFI Polska	Összesen
Arbevétel	1 435 096	18 682	1 453 778
Közvetlen költségek	-739 576	-380	-739 956
Bruttó eredmény	695 520	18 302	713 822
Személyi jellegű ráfordítások	-114 969	-389 909	-504 877
Igénybevett szolgáltatások	-161 028	-8 339	-169 367
Egyéb bevételek/ ráfordítások (-)	49 701	0	49 701
Értékcsökkenés	-82 294	0	-82 294
Részesedés társult vállalkozások eredményéből	0	0	0
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása (bevétele)	563	0	563
Adózás előtti eredmény	-308 027	-398 247	-706 274
Jövedelemadó	-84 694	0	-84 694
Tárgyévi eredmény	302 799	-379 945	-77 146

13. Tárgyi eszközök

	Ingtatlanok és épületek	Műszaki berendezés	Egyéb berendezés	Beruházások	Összesen
Bruttó értékek					
2016. január 1.	256 909	858 918	86 134	41 081	1 245 042
Növekedések	1 441	0	4 524	4 246	10 211
Aktiválások	0	0	0	-4 246	-4 246
Csökkenések	0	-22 126	-5 381	0	-27 507
2016. december 31.	260 350	836 792	85 277	41 081	1 223 500
Növekedések	0	3 309	0	0	3 309
Csökkenések	-39 888	-517 968	-51 893	0	-609 749
2017. december 31.	220 462	322 133	33 384	41 081	617 061

Értékcsökkenés és értékvesztés

2016. január 1.	44 831	786 153	65 058	38 584	934 626
Tárgyévi növekedés	810	15 452	11 236	0	27 498
Csökkenések		-14 624	-4 921	0	-19 545
Értékvesztés	891	0	1 022	578	2 490
Értékvesztés visszairása		-891		0	-891
2016. december 31.	46 531	786 090	72 394	39 162	944 176
Tárgyévi növekedés	3 099	12 840	4 658	0	20 597
Csökkenések	-39 888	-517 207	-50 593	0	-607 688
Értékvesztés	146 663	0	0	0	146 663
2017. december 31.	156 405	281 723	26 459	39 162	503 750

Nettó értékek

2016. január 1.	214 079	72 764	21 076	2 497	310 416
2016. december 31.	213 819	50 702	12 883	1 919	279 322
2017. december 31.	64 057	40 410	6 925	1 919	113 311

14. Immateriális javak

	Koncessziós jogok	Szoftver és más immateriális javak	Végösszeg
Bruttó érték			
2016. január 1.	4 881 622	72 794	4 954 416
Növekedések	5 920	0	5 920
2016. december 31.	4 880 356	72 794	4 933 150
Csökkenések	-4 721 398	-26 334	-4 747 732
2017. december 31.	138 958	46 460	185 418
Értékcsökkenés			
2016. január 1.	4 098 262	64 872	4 163 134
Növekedések	213 297	1 544	214 841
Csökkenések	0	0	0
Értékvesztés	576 746	0	576 746
Árfolyammozgások hatása	0	159	159
2016. december 31.	4 860 356	66 576	4 926 931
Növekedések	0	367	367
Csökkenések	-4 721 398	-26 328	-4 747 726
2017. december 31.	138 958	40 614	179 572

Könyv szerinti érték

2016. január 1.-én (módosított)	783 360	7 922	791 281
2016. december 31.-én (módosított)	0	6 218	6 218
2017. december 31.-én	0	5 846	5 846

Szoftverekre és más immateriális javakra értékvesztés nem került elszámolásra. A koncessziós jogot a Társaság 25 év alatt írja le, szoftver és egyéb immateriális jószágokra az értékcsökkenést 3 év alatt lineárisan számolja el a Csoport.

Az E-STAR Centrul de Dezvoltare Regionala SRL (továbbiakban CDR) Gyergyószentmiklóson látott el távfűtési szolgáltatást. Ezen tevékenységgel kapcsolatos koncessziós szerződés már korábban felmondásra került. 2017. március 8-án a Gyergyószentmiklósi Megyei Jogú Városnak átadásra került a távfűtési rendszert képező infrastruktúra, így ettől kezdve nem nyújt ilyen jellegű szolgáltatást a társaság. Az infrastruktúra átadására – a helyi jogszabályoknak megfelelően – térítés nélkül került sor. Ezzel párhuzamosan a könyvekben kimutatott koncessziós jogok bruttó értéke és az addig elszámolt amortizáció értéke kivezetésre került a könyvekből.

A CDR-nek több kártérítési pere van folyamatban Romániában. Ezek egy része a koncessziós jogok visszaadásához, illetve az ebből származó károk megtérítéséhez kapcsolódik, más része egyéb okok miatt áll fenn (részletes kifejtésük a Peres ügyek fejezetben található, a Kiegészítő melléklet végén). Ezen, jogerősen le nem zárult perek pozitív kimenetele esetén a leírt és kivezetett követelések egy részének megtérülése várható.

Az ENEFI a CDR-rel kapcsolatosan folyamatos tájékoztatást nyújtott a nyilvánosság részére közzétételi helyein (www.e-star.hu/www.enefi.hu, www.bet.hu, www.kozzetetelek.hu), részletesen bemutatva a jogvita hátterét és aktuális állását. A társaság közleményei jelenleg is megtalálhatóak a fenti elérhetőségeken.

15. Pénzügyi eszközök

IFRIC 12 alapján kimutatott pénzügyi eszközök

	2016 (módosított)	2017
Szolgáltatási koncessziós megállapodásból származó eszközök	642 290	581 182

A fordulónapi valós érték meghatározása során használt feltételezések:

A Csoport minden esetben az üzletkötés pillanatában a projektre érvényes belső diszkontrátával (a valós érték meghatározása során használt diszkont ráták a 6% – 8% os tartományban mozognak) diszkontálta a jövőbeli pénzáramokat.

Partner	Dátum	Lejárat	2016 (módosított)	2017
Projekt 1	2007.04.24	2022.04.24	541 312	525 511
Projekt 2	2005.10.06	2017.11.15	6 799	8 189
Projekt 3	2005.11.24	2017.12.13	15 332	0
Projekt 4	2005.06.13	2017.06.13	8 622	1 283
Projekt 5	2005.06.29	2017.09.28	8 712	0
Projekt 6	2006.11.30	2018.12.21	21 003	9 561
Projekt 7	2005.06.21	2017.10.21	6 736	7 440
Projekt 8	2006.01.17	2019.02.06	3 950	4 653
Projekt 9	2006.03.23	2018.03.23	2 445	1 511
Projekt 10	2006.12.04	2018.12.04	4 741	2 492
Projekt 11	2007.01.01	2019.10.19	3 511	3 953
Projekt 12	2008.07.16	2020.10.31	9 940	6 819
Projekt 13	2008.05.20	2020.10.02	9 188	6 437
Projekt 14	2008.05.20	2020.10.02	0	3 333
Összesen			642 290	581 182

16. Lizingkövetelések

	2016 (módosított)	2017
Eszközök bérleti díjából származó hosszú lejáratú követelések	448 010	259 386
Eszközök bérleti díjából származó rövid lejáratú követelések	50 092	17 485
Összesen	499 102	276 871

A Csoport az Enerin Közvilágítási Kft, illetve az E-Star ESCO részére adott át eszközöket pénzügyi lízing keretében. Az eszközök átadása 2014. januárban, decemberben, illetve 2015. októberében történt. A lízingek futamideje eszközönként változó, jellemzően 4-7 éves bérleti szerződést kötöttek a partnerekkel. Az eszközök fűtéshez, illetve közvilágításhoz kapcsolódó gépeket, berendezéseket tartalmaznak. A lízingbe vevők a bérelt eszközök segítségével teljesítik a koncessziós szerződésben meghatározott szolgáltatást. Az ezen szolgáltatásért kapott díjat engedményezik az eszközöket lízingbe adó társaságra. A bérleti szerződések értelmében a bérlő inkasszós jogot alapít a bérből adó javára, amely inkasszós jog kiterjed a bérleti díjakra, illetve az esetlegesen fennálló jövőben fizetendő kötbérfizetésekre.

A lízing követelések bemutatás

A Csoport minden esetben az üzletkötés pillanatában a projektre érvényes belső diszkontrátával diszkontálta a jövőbeli pénzáramokat.

	2016. december 31.		2017. december 31.	
	Minimális lízingdíjak	Lízingdíjak jelenértéke	Minimális lízingdíjak	Lízingdíjak jelenértéke
1 éven belül	208 000	51 092	144 144	17 485
1 és 5 év között	711 984	296 628	470 981	169 123
5 éven túl	209 526	151 382	115 019	90 263
Összes minimum lízingdíj	1 129 510	499 102	730 144	276 871
Meg nem szolgált kamat	-630 408		-453 273	
Lízingdíjak jelenértéke	499 102	499 102	276 871	276 871

A lízing követelések tárgyévi mozgásait az alábbi táblázat tartalmazza:

	2016 (módosított)	2017
Nyitó egyenleg	542 098	499 102
Lízingdíjak törlesztése (kamat nélkül)	-42 996	-49 368
Lízing portfólió értékesítése miatti kivezetés	0	-172 863
Záró egyenleg	499 102	276 871

17. Készletek

	2016	2017
Anyagok	9 337	0
Fűtőanyagok	717	59
Készletek könyv szerinti értéke	10 054	59

18. Vevők

	2016	2017
Vevőállomány	226 530	135 882
	2016	2017

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

Minden adat eFt-ban, kivéve ha másképp van jelölve.

Nem lejárt	163 734	87 265
0-90 nap között	68 469	24 382
91-180 nap között	89 140	5 457
181-360 nap között	116 419	19 450
Éven túli lejárt	851 497	344 685
Bruttó vevő összesen	1 289 259	481 239
Elszámolt vevő értékvesztés:	-1 062 729	-345 357
Vevőállomány fordulónapon	226 530	135 882

Azok a követelések, melyek fordulónappal lejártak de - a Csoport menedzsmentjének megítélése alapján – befolyásuk valószínűségét tekintve a Csoport nem azonosított kockázatot (illetve egyéb eszközzel kötelezettséggel fedezett) ott a Csoport nem élt az értékvesztés elszámolásának lehetőségével.

Lejárt de nem értékvesztett követelés	2016	2017
0-90 nap között	31 133	29 492
91-180 nap között	7 731	5 457
181-360 nap között	20 202	18 778
Éven túli lejárt	3 730	672
Összesen	62 795	54 399

Egy adott vevőkövetelés realizálhatóságának vizsgálata során a Csoport figyelembe veszi a követelés hitelminőségében a hitelnyújtás időpontja és a beszámolási időszak vége között bekövetkezett esetleges változásokat. A vevő számlákra minden esetben egységesen 8 nap a fizetési határidő.

19. Egyéb rövid lejáratú követelés

	2016 (módosított)	2017
Adott kölcsönök	44 211	44 723
Egyéb adó követelések	19 964	30 630
ÁFA követelés	12 544	63 472
Kapott előlegek	2 673	1 567
Egyéb követelések	40 160	55 760
Külföldi ÁFA követelések	63 198	67 855
Lízingkövetelés rövid lejáratú része	51 092	0
Engedményezésből származó követelés	25 976	25 976
Koncessziós joghoz kapcsolódó követelés	1 122 821	0
Túlfizetett koncessziós díj	182 748	0
Kiszámlázott, de még ki nem egyenlített fűtés támogatás értéke	99 928	0
Egyéb követelések összesen bruttó	1 665 315	289 983
Elszámolt értékvesztés	-1 276 058	-145 645
Egyéb követelések összesen	389 257	144 338

	2016	2017
Társasági adó követelés	56 488	2 345
Adókövetelések összesen	56 488	2 345

Az egyéb követelések kategóriában 45.418 eFt összegben az Energy Generytion SA-el szembeni követelések kerülnek kimutatásra, amely követelésekre teljes összegben értékvesztése került elszámolásra.

Az egyéb követelésekre elszámolt értékvesztések az adott kölcsönökből eredő követelésre (33 960 eFt), a külföldi ÁFA követelésekre (63 472 eFt), és az egy követelésekre (48 213 eFt) kerültek megképzésre.

2016-ban a koncessziós jogokhoz kapcsolódó követelésekre (1 122 821 eFt) teljes összegben értékvesztés került elszámolásra. 2017-ben a koncessziós jogokhoz kapcsolódó követelések és a megképzett értékvesztés kivezetésre kerültek a nyilvántartásokból.

20. Aktív időbeli elhatárolások

	2016	2017
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	88 139	72 325
Járó bevételek aktív időbeli elhatárolása	2 746	3 506
Összesen	90 885	75 831

21. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek

	2016	2017
Banki egyenlegek	98 955	410 153
Lekötött betét	9 194	4 271
Készpénz	929	2 164
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	109 078	416 588

A pénzeszközök között kizárólag az azonnal pénzzé változtatható és felhasználható egyenlegek szerepelnek.

22. Jegyzett tőke

A jegyzett tőke a kibocsátott részvények névértékét tartalmazza. A jelenlegi névérték 10 forint/darab. A tárgyidőszaki részvények mozgását a következő táblázat tartalmazza:

	2016 db	2017 db
Kibocsátott 10 HUF-os névértékű törzsrészvények	0	2 500 000

Jegyzett tőke névértéken	2016	2017
Névérték január 1-én	271 726	271 726
Év közbe kibocsátott részvények névértéke	0	25 000
Év közben bevont saját részvények névértéke	0	-196 726
Év végén	271 726	100 000

Kibocsátott és kifizetett törzsrészvények mennyisége	2016	2017
---	------	------

Mennyiség január 1-én (db)	27 172 579	27 172 579
Évközi részvénykibocsátás	0	2 500 000
Év közben bevont saját részvények darabszáma	0	-19 672 579
Év végén	27 172 579	10 000 000

A Csoport 2017.július 7-én 2.500.000 db dolgozói részvényt bocsátott ki, melynek következtében a jegyzett tőke 25.000 ezer Ft-tal növekedett.

A Csoport 2017.szeptember 26-án tőkeleszállítást hajtott végre, 19.672.579 db saját részvény bevonásával, melynek következtében a jegyzett tőke 196.726 ezer Ft-tal csökkent.

23. IFRS 2 tartalékok

2016. évi program

A Társaság 2016-ban döntött dolgozói részvénycsomag kedvezményes (ingyenes) kibocsátásáról. A részvényprogram keretében – az IG döntésnek megfelelően – ingyenesen dolgozói részvényt kaptak egyes dolgozók. A dolgozói részvények 10 forint névértékű, átruházásukat a létesítő okirat és a jogszabályok korlátozzák. A részvényekhez az egyes munkavállalók a következő módon jutottak hozzá (közzétételre kötelezett kapcsolt felek):

Név Allokált	darabszám
Soós Csaba	500 000
Bálint László	225 000
Gagy Pálffy Attila	225 000
Dácz Gábor	90 000
Egyéb munkavállalók	1 460 000
Összesen	2 500 000

A juttatás részvényben teljesített, készpénzes eleme nincs. A juttatáshoz nem kapcsolódott megközelítési feltétel. A kibocsátott részvények valós értékét a

Társaság a lehetséges scenáriók elemzésével állapította meg a mögöttes nettó eszközérték figyelembevételével. Az értékelés során azt kellett figyelembe venni, hogy a dolgozói részvény csak bizonyos ideig tartható és azt, hogy milyen feltételek mellett lehet azt átváltoztatni – korlátozás nélkül tartható és átruházható – törzsrészvényre (piaci feltételnek tekintendő). Az értékelést a döntés napjára végezte el a Társaság.

Darabszám (db) 2 500 000

Egy részvény számított értéke 92

Juttatás értéke (eFt) 230 516

Mivel a juttatáshoz további feltétel nem kapcsolódott a teljes valós értékét a Társaság 2016-ban ráfordításként számolta el a saját tőke elkülönített elemével szemben.

2017. évi program

Tekintettel arra, hogy a részvények 2017-ben kerültek kibocsátásra az opció terhére, a 2016-ban megképzett részvény alapú opciós tartalék a juttatás napjával megszűnt és helyébe dolgozói részvények (jegyzett tőke, tőketartalék) léptek.

A 2017. évi programban kiosztott részvényekből a társaság visszavásárolt 2017 folyamán 1 305 000 darabot, nulla forintos árfolyamon. A keletkező különbözet az eredménytartalékot érintette, azzal, hogy az eredménytartalékba visszavezetésre került az eredeti kibocsátás ársíója.

A 2017. évben visszavett dolgozói részvényekből 630 000 darabra kedvezményes opciós jogot biztosított a Társaság, mely opciókat Soós Csaba – az IG tagja – kapta, továbbá kiosztásra került 675.000 darab dolgozói részvény, amelyből 570.000 darabot Soós Csaba szerzett meg.

A juttatás részvényben teljesített, készpénzes eleme nincs. A juttatás napja 2017. szeptember 20. volt (IG döntés napja). A juttatáshoz nem kapcsolódott megszolgálati feltétel. A kibocsátott részvények valós értékét a Társaság a lehetséges scenáriók elemzésével állapította meg a mögöttes nettó eszközérték figyelembevételével. Az értékelés során azt kellett figyelembe venni, hogy a dolgozói részvény csak bizonyos ideig tartható és azt, hogy milyen feltételek mellett lehet azt átváltoztatni – korlátozás nélkül tartható és átruházható –törzsrészvényre (piaci feltételnek tekintendő). Az értékelést a juttatás napjára végezte el a Társaság.

Darabszám (db) 1 305 000

Egy részvény számított értéke 104

Juttatás értéke (eFt) 135 720

Mivel a juttatáshoz további feltétel nem kapcsolódott a teljes valós értéket ráfordításként kellett elszámolni a 630 000 db opciós jog esetében a saját tőke elkülönített elemével (65 520 eFt), a 2017-ben újra kiosztott 675 000 db dolgozói részvény esetében a tőketartalékkal (70 200 eFt) szemben.

24. Saját részvények

Saját részvények darabszámának alakulása	2016 db	2017 db
Nyitó érték	5 926 357	20 444 723
Konszolidálásból kikerült társaságok saját részvényei	-224 863	0
Visszavásárolt saját részvények darabszáma	16 243 229	485 299
Bevont saját részvények darabszáma	0	-19 672 579
Értékesített saját részvények	-1 500 000	0
Részvények darabszáma időszak végén	20 444 723	1 257 443
Ebből: leányvállalatok által birtokolt részvények	2 643 314	1 202 372
<i>ebből EETEK által birtokolt részvények</i>	1 810 975	370 033
<i>ebből Enefi Projektársaság által birtokolt részvények</i>	832 339	832 339

Saját részvények értékének alakulása	2016	2017.
Nyitó érték	1 659 156	5 099 748
Konszolidálásból kikerült társaságok saját részvényei	-25 435	0
Visszavásárolt saját részvények bekerülési értéke	3 830 962	97 010
Bevont saját részvények könyv szerinti értéke	0	-4 770 881
Értékesített saját részvények	-364 935	0
Saját részvény alakulása könyv szerinti értékén	5 099 748	425 877

25. Nem ellenőrző részesedések

A Csoportnak nem szembesült semmiféle bizonytalansággal, illetve nem kellett neki semmilyen bonyolultabb kérdést eldöntenie, amikor azt ítélte meg, hogy a befektetései hogyan kezelendők. Minden vállalkozása leányvállalatnak minősül, két társaságot leszámítva 100%-os részesedéssel rendelkezik. A nem 100%-os részesedése a Csoportnak a

RFV Józsefváros Kft-ben, illetve Thermoenergy srl-ben van. Minden leányvállalatról (beleértve a nem 100%-os tulajdoni viszonyban lévőt is) egyértelműen látható, hogy a kontroll az anyavállalat kezében van, hiszen mind az irányítás, mind az operatív napi teendők, mind a változó hozadéknak való kitettség feltételek maradéktalanul és látványosan teljesülnek.

	2017	
	Józsefváros	Thermoenergy
Forgóeszközök	157 977	194 042
Befektetett eszközök	0	6 537
Kötelezettségek	-102 836	-54 038
Nettó eszközök	55 141	146 541
Nem ellenőrző részesedés %	51%	1%
Nem ellenőrző részesedés	28 122	1 465

	2017	
	Józsefváros	Thermoenergy
Árbevétel	346 808	0
Adózás előtti eredmény	15 827	11
Adózott eredmény	14 094	14
Egyéb átfogó eredmény	0	0

A társaságnak társult vállalata nincs, közös szerveződésben nem vesz részt.

A Csoportnak egyik vállalkozása kapcsán sem kell szembenéznie olyan korlátozással, amely a nettó eszközökhöz, az eredményhez vagy a cash-flow- hoz való hozzáférést érintené.

A Csoportnak nincsenek olyan konszolidált vagy nem konszolidált érdekeltségei, amelyben a kontrollt nem a szavazati jogok alapján lehet megállapítani vagy ahol a szavazati jogok nem a kontrollhoz vezető releváns tevékenységek irányítására szolgálnak (strukturált gazdálkodók).

A Csoport egyik tagja sem minősül befektetési társaságnak vagy ilyenben nem részesedik.

	2016	2017
Nyitó egyenleg	645 048	22 459
Részesedés a tárgyévi eredményből (veszteség) / nyereség	-6 167	7 187
Értékesített leányvállalatokkal kapcsolatos nem ellenőrző részesedések kivezetése	-616 422	0
átváltási árfolyam differencia	0	-58
Év végi egyenleg	22 459	29 588

26. Céltartalékok

	Adókkal kapcsolatos kötelezettségre képzett céltartalék	Munkaviszonyból eredő várható kötelezettségre képzett céltartalék	Összesen
2016. december 31.	147 231	51 400	198 631
Rövid lejáratú céltartalékok (-)	0	0	0
Hosszú lejáratú céltartalékok (-)	147 231	51 400	198 631

Évközben létrehozott céltartalék	0	0	0
Évközben felhasznált céltartalék	-98 067	-3 000	-101 067
2017. december 31.	49 164	48 400	97 564
Rövid lejáratú céltartalékok (-)	0	0	0
Hosszú lejáratú céltartalékok (-)	49 164	48 400	97 564

2016-ban céltartalék került megképzésre 45 mft összegben várható MNB bírságra, amely bírság a 2017-es év folyamán rendezésre került, és a ennek következtében a céltartalékot is feloldották.

27. Egy részvényre jutó eredmény

Alap és hígított EPS	2016.	2017.
Tárgyévi részvényesekre jutó eredmény folytatódó tevékenységekből	-873,990	-70,254
Tárgyévi részvényesekre jutó eredmény megszünt tevékenységekből	1,422,622	206,024
Súlyozott átlaggal vett részvénytárs	11,012,956	8,732,633
Alap EPS folytatódó tevékenységekből (eFt/darab)	-0.21	-0.03
Alap EPS megszünt tevékenységekből (eFt/darab)	0.13	0.02
Összes alap EPS	-0.08	-0.01
Hígított EPS folytatódó tevékenységekből (eFt/darab)	-0.21	-0.03
Hígított EPS megszünt tevékenységekből (eFt/darab)	0.13	0.02
Összes hígított EPS	-0.08	-0.01

Az egy részvényre jutó eredmény alapértékének kiszámítása során felhasznált eredmény és a törzsrésztvények számának a számítás során felhasznált súlyozott átlaga.

28. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

	2016 (módosított)	2017.
Szállítói kötelezettség	198 571	66 453
2016 (módosított)	200 300	200 300
Estar részvényre vonatkozó kötelezettség	200 300	200 300
Egyéb fizetendő adók	76 342	155 043
Fizetendő bérköltség	9 483	5 160
Egyéb kötelezettségek	24 654	3 527
Bérfelrakások	4 583	1 299
Enerin késedelmi kamat, behajtási költségátalány	158 351	0
Kiszámlázatlan koncessziós díj	68 524	0
Egyéb kötelezettségek összesen	542 237	365 329

29. Passzív időbeli elhatárolások

	2016.	2017
Elhatárolt árbevételek	119 121	0
Elhatárolt költségek	13 555	11 321
Összesen	132 676	11 321

30. Kapcsolt tranzakciók

Konszolidációs körön kívüli kapcsolt felek

Kapcsolt fél	A Csoport és a kapcsolt fél kapcsolata	Hivatkozás
Soós Csaba	Igazgatóság elnöke	1. Megjegyzés
Gagyí Pálffy Attila	Igazgatósági tag	
Bálint László	Igazgatósági tag	

A fenti kapcsolt felekkel folytatott tranzakciókból eredő fordulónapi egyenlegek a következők:

Tétel	2016	2017
Mérleget érintő tranzakciók		
Kapcsolt felekkel szembeni tőke követelések- Gagyi Pálffy Attila	10 000	10 000
Kapcsolt felekkel szembeni kamat követelések- Gagyi Pálffy Attila	252	763
Összesen	10 252	10 763
Eredményt érintő tranzakciók		
Kapcsolt féltől származó kamatbevételek	252	512
Összesen	252	512

Vezető tisztségviselők díjazását az alábbi táblázat mutatja be:

	2016	2017
Bruttó tiszteletdíj	25 775	14 016
Megbízási díj	7 577	7 008
Total	33 353	21 024

31. Szegmens információk

Mivel a Társaság tőzsdén jegyzett vállalkozás, ezért a szegmens információk közzétételére kötelezett.

A működési szegmens a gazdálkodó egység olyan alkotóeleme:

- amely bevételekkel és kiadásokkal (ideértve az ugyanazon gazdálkodó egység más alkotóelemeivel folytatott ügyletekhez kapcsolódó bevételeket és kiadásokat is) járó üzleti tevékenységet folytat;
- amelynek működési eredményeit a gazdálkodó egység fő működési döntéshozója rendszeresen felülvizsgálja annak érdekében, hogy döntést hozzon a szegmenshez rendelendő forrásokról, és hogy értékelje teljesítményét; valamint
- amelynek rendelkezésére állnak a vonatkozó pénzügyi információk.

A Csoport működése szempontjából stratégiai döntéseket az Igazgatóság tagjai hoznak, így a szegmensek megállapítása szempontjából a menedzsment e pénzügyi kimutatás összeállítása során a nekik készített kimutatásokat vette alapul. Az igazgatóság tagjai megállapították, hogy a Társaság működése lényegében egy tevékenység köré csoportosul: a Társaság az ügyfelei / leendő ügyfelei részére megtakarításból megtérülő – elsősorban energetikai –

beruházásokat hajt végre, melyek hosszú távú üzemeltetése mellett hatékonyan szolgáltat energiát ügyfelei részére. A Csoport tevékenysége Magyarországra, Romániára, illetve Ciprusra összpontosul, így a működési szegmenseknek a földrajzi régió szerinti megbontása lehetséges.

A fentiek függvényében a Csoport igazgatóságának tagjai megállapították, hogy tőzsdén jegyzett vállalkozás révén kötelezett működési szegmens információk közzétételére.

2017-es üzleti évre vonatkozó adatok:

	Magyar	Roman	Egyéb	Összesen
Bevételek	477,028	194,900	0	671,928
Eladott áruk beszerzési értéke	-187,430	-113,141	0	-300,571
Bruttó eredmény	289,598	81,759	0	371,357
Anyagköltség	-4,352	-7,305	0	-11,657
Személyi jellegű ráfordítások	-78,023	-67,494	0	-145,517
Részvény alapú juttatások	-135,720	0	0	-135,720
Igénybevett szolgáltatások	-134,874	-34,616	-11,972	-181,462
Egyéb ráfordítások (bevételek)	-149,473	-162,772	120,674	-191,571
Értékcsökkenés	-14,270	-6,694	0	-20,964
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása (bevétele)	-40,765	-30,387	112,481	41,329
Adózás előtti eredmény	-557,477	-309,268	221,183	-274,205
Jövedelemadó	-11,114	222,252	0	211,138
Üzleti év eredménye	-568,591	-87,016	221,183	-63,067

2016-os üzleti évre vonatkozó adatok:

	Hungarian	Romanian	Other	Total
Bevételek	526 862	510 418	0	1 037 280
Tovább számlázott közüzemi díjak	-171 555	-308 404	0	-479 959
Bruttó eredmény	355 307	202 014	0	557 322
Anyagköltség	-3 245	-14 616	0	-17 861
Személyi jellegű ráfordítások	-79 339	-124 915	0	-204 253
Részvény alapú juttatások	-230 516	0	0	-230 516
Igénybevett szolgáltatások	-168 871	-69 101	-118 942	-356 914
Egyéb ráfordítások (bevételek)	-389 017	594 352	-43 730	161 605
Értékcsökkenés	-19 806	-786 573	0	-806 379
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása (bevétele)	-178 733	-8 693	193 038	5 612
Adózás előtti eredmény	-714 219	-207 531	30 366	-891 385
Jövedelemadó	-12 197	23 425	0	11 228
Üzleti év eredménye	-726 416	-184 106	30 366	-880 157

32. Pénzügyi és piaci kockázatok kezelése

A Csoport ki van téve a piaci és a pénzügyi feltételek megváltozásából adódó kockázatoknak. Ezek a változások befolyásolhatják az eredményeket az eszközök és a kötelezettségek értékét. A pénzügyi kockázatkezelés célja hogy a kockázatokat az operatív és a finanszírozási tevékenységeken keresztül folyamatosan csökkentse.

A Csoport a következő kockázatoknak van kitéve:

- Piaci kockázat

- Devizakockázat
- Kamatkockázat
- Likviditási kockázat
- Hitelezési kockázat

A Csoport a pénzügyi instrumentumainak könyv szerinti értékének és valós értékének különbözetét az alábbi táblázat mutatja be:

	Könyv szerinti érték	Valós érték
Hosszú lejáratú lízingkövetelések	276 871	276 871
Vevő követelések	135 882	135 882
Egyéb rövid lejáratú követelések	146 682	146 682
Pénzeszközök	416 588	416 588
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
Szállítók	66 453	66 453

A Csoportnál a pénzügyi instrumentumok valós értékének számítása a hármas szintnek megfelelő.

A pénzügyi lízingek esetében a különbözet a lízingbe adott eszközök könyv szerinti értéke és a valós értékeinek eltéréséből adódik.

32.1. Pénzügyi kockázat

A Csoportot tevékenysége folytán főként a devizaárfolyamok és a kamatlábak változásához kapcsolódó pénzügyi kockázatnak van kitéve. A Csoport a kamatláb- és a devizakockázat kezelésére többféle származékos pénzügyi instrumentumot nem vásárol.

32.2. Devizakockázat

A Csoport devizában is köt ügyleteket; így az árfolyam-ingadozások kockázatának is ki van téve. Az árfolyamkockázatot a Csoport az elfogadott szabályzat előírásai szerint határidős devizaügyletek segítségével kezeli.

A Csoport eladási árait elsősorban HUF-ban és RON-ban határozták meg és a bevétel többnyire szintén ezekben a pénznemekben folyik be. A Csoport főleg Magyarországon és Romániában tevékenykedik.

A menedzsment bizonyos időközönként felülvizsgálja a devizában kötött szerződéseket és megvizsgálja a származtatott termékeken keresztül történő kockázatkezelési lehetőségeket.

A Csoport devizában fennálló monetáris eszközeinek és monetáris kötelezettségeinek nyilvántartási értéke a beszámolási időszak végén az alábbiak szerint alakult.

2017. december 31.	RON	EUR	HUF
Követelések	6 581	228	275 755
Szállítói és egyéb kötelezettségek	-41 186	-93 445	-297 151
Nettó pozíció	-34 605	-93 217	-21 396

32.3. Érzékenység vizsgálat:

A legjellemzőbb tranzakciós devizák köre a RON, HUF árfolyamkitettségenket ezen kettő deviza változásainak számszerűsítésével végeztük.

Az alábbi táblázat szemlélteti a Csoport árfolyam érzékenységét 2017. december. 31-re vonatkozóan:

Árfolyam %-os változása	Árfolyamok HUF/EUR	HUF/RON	Hatás a tárgyévi eredményre
97,69%	302,9758	65,0322	2 891
		66,5700	2 153
		68,1078	1 415
100,00%	310,1400	65,0322	738
		66,5700	0
		68,1078	-738
102,31%	317,3042	65,0322	-1 415
		66,5700	-2 153
		68,1078	-2 891

32.4. Kamatláb kockázat

A kamatláb kockázat annak a kockázata hogy bizonyos pénzügyi eszközök és kötelezettségek jövőbeni pénzáramlásai a piaci kamatláb változásának hatására ingadoznak.

32.5. Érzékenységvizsgálat

A kamatkörnyezet változása nincs kihatással a Csoport eredményességére vonatkozóan:

32.6. Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata hogy a Csoport nem lesz képes megfelelni pénzügyi kötelezettségeinek. A likviditási kockázat kezeléséért az igazgatóság felelős. A Csoport a likviditási kockázat kezelését a tartalékok banki hitelkeretek és tartalékolt hitelfelvételi lehetőségek megfelelő szinten tartásával a tervezett és tényleges cash-flow adatok folyamatos nyomon követésével valamint a pénzügyi eszközök és kötelezettségek lejáratának egyeztetésével végzi.

32.7. A likviditási és kamatkockázatot bemutató táblázatok

2017							
eFt-ban	1 éven belül	1 és 2 év között	2 és 5 év között	5 éven túl	Összesen	Ebből tőke	
Hitelek és kölcsönök	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	0	0	0	0	0	0	0
Szállítók és egyéb kötelezettségek	431 782	0	0	0	431 782	431 782	431 782
Pénzügyi kötelezettségek összesen	431 782	0	0	0	431 782	431 782	431 782

2016							
eFt-ban	1 éven belül	1 és 2 év között	2 és 5 év között	5 éven túl	Összesen	Ebből tőke	
Hitelek és kölcsönök	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	0	0	0	0	0	0	0
Szállítók és egyéb kötelezettségek	740 808	0	0	0	740 808	740 808	740 808

Pénzügyi kötelezettségek összesen	740 808	0	0	0	740 808	740 808
-----------------------------------	---------	---	---	---	---------	---------

32.8. Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat annak a kockázatát fejezi ki hogy az adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit amely pedig pénzügyi veszteséget eredményez a Csoport számára.

A Csoport ügyfeleinek többsége nagy multinacionális cégek önkormányzatok vagy önkormányzat által irányított egységek listázott cégei vagy kapcsolt vállalkozásai.

A Csoport legtöbb ügyfele évek óta bonyolított üzleteket a Csoporttal és hitelvesztések ritkán fordulnak elő. A jelenlegi piaci környezet eredményeként a partnerek hitelképességének napról napra történő nyomon követése vált a menedzsment egyik kiemelt feladatává vált.

A csoport korosított vevőállománya az alábbiak szerint alakult 2017.12.31-el.

	2016.	2017.
Nem lejárt	163 913	87 265
0-90 nap között	68 275	24 382
91-180 nap között	88 888	5 457
181-360 nap között	116 090	19 450
Éven túli lejárt	849 087	344 685
Bruttó vevő összesen	1 286 253	481 239
Elszámolt vevő értékvesztés:	-1 059 723	-345 357
Vevőállomány fordulónapon	226 530	135 882

33. Mérlegen kívüli tételek bemutatása, potenciális hatása a pénzügyi kimutatásokra

Magyarországon folyamatban lévő perek a beszámoló elkészítésekor:

Felperes	Alperes	Pertárgy
Kötvényes magánszemély	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	A Társasággal szemben keresetet nyújtott be a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választott bíróságon egy a csődeljárásban nem regisztrált magánszemély kötvénykövetelésből kifolyólag.
dr. Botos Tibor	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Társasági határozatok megtámadása 2016. 12. 30.
ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Nagydobos Község Önkormányzata/KLI K	Szerződésből eredő díj és járuléka.
ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Szamosszeg Község Önkormányzata/KLI K	Szerződésből eredő díj és járuléka.
EETEK Ltd.	MNB	Közgazgatási határozat felülvizsgálata.

Romániában folyamatban lévő perek a beszámoló elkészítésekor :

Sor sz.	Felperes	Alperes	Pertárgy
1.	E-Star Mures Energy SA	51 tulajdonosi társulás tag	Letiltás érvényesítése

2.	E-Star Mures Energy SA		168/1371/2013 ügyiratszám Csődvédelemi kérés iktatása 2013.02.8-án
3.	E-Star Mures Energy SA	Marosvásárhely Város	3104/102/2013 ügyiratszám Koncessziós szerződészegés miatt kártérítés, távhő támogatás követelés és fogyasztói szerződés szerinti díjak megfizetése. Összeg: 124.040.531,19 RON A Város ezen peren belül egy viszontkeresettel követelte a szerződés felmondásának szabályellenesnek minősítését
4.	E-Star CDR SRL	193 lakossági fogyasztó	fogyasztói szerződés szerinti díjak megfizetése
5.	E-Star CDR SRL	Gyergyószentmiklós Városa	905/96/2016 ügyiratszám Koncessziós szerződészegés miatt a szerződésbontás megállapítása és kártérítés. Összeg: 104.225.844,69 RON + annak járulékai + a teljes leszerződött időszakra az éves belső nyereség rátájának 15%-a.
6.	E-Star CDR SRL	Gyergyószentmiklós Városa	2238/96/2017 ügyiratszám A bíróság a 905/96/2016 ügyirat tárgyalásakor, elrendelte a szerződésbontás vizsgálatának különválasztását a kártérítési összegek megállapításától, ez utóbbi vizsgálatát az ugyanannál a bírónál tárgyalandó új, 2238/96/2017 számú ügyiratban folytatja.
7.	E-Star CDR SRL	Gyergyószentmiklós Városa	324/96/2017 ügyiratszám. 243/13.12.2016 számú tanácshatározat megtámadása
8.	E-Star CDR SRL	Gyergyószentmiklós Városa	323/96/2017 ügyiratszám. Korábban bíróság által megadott támogatás értékére számolt késedelmi kamat követelés – 1,3 millió lej.
9.	E-Star CDR SRL	Gyergyószentmiklós Városa	793/96/2017 ügyiratszám. 243/13.12.2016 számú tanácshatározat kiegészítésére meghozott 2/2017.01.16 számú tanácshatározat kifogásolása. Alapfokon a bíróság a keresetet elutasította.
10.	E-Star CDR SRL	Hargita megyei közpénzügy	44/96/2018 ügyiratszám A Pénzügy kifogásokat vizsgáló igazgatóságának 142/2017.06.30 számú Határozatának, 44.828 lejre vonatkozó részleges, semmissé nyilvánítása érdekében letett kifogás vizsgálata és egyben a 261/2016.10.27 adókielérési határozat, a 44.828 lejre vonatkozó többlet ÁFA megállapítására vonatkozó, részleges semmissé nyilvánítása.
11.	Fluid Group Hagen SRL	E-Star Investment Management SRL	1247/1371/2012 ügyiratszám Felszámolási kérés a szerződés szerinti díjak megfizetésének mulasztása okán. Követelés: 73.896,85 RON * új per (2012.11.28-án iktatva az alperesnél)
12.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Maros Pénzügy	5058/2/2014-es ügyiratszám A Pénzügy által Társaságunk adójogi telephelye ellen, második adójogi fizetése képtelenségi állapot megállapítására hozott jegyzőkönyv elleni panaszunk elutasítása elleni kifogás. Pénzügy követelése: 7.602.324 lej adókötelezettség.
13.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Brassó Regionális Pénzügy	9836/320/2017-es ügyiratszám. 7.602.338 lejre 2017.07.07-én kiállított felszólítás és végrehajtható okirat megtámadása.
14.	Uzina Electrica (CET)	E-Star ZA Distriterm SRL	5461/84/2012-es ügyiratszám - szerződés szerinti díjak megfizetése (fizetési meghagyás). Követelés: 1.023.813,35 RON
15.	Zilah Megyei Jogú Város	E-Star ZA Distriterm SRL -ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	5209/84/2012-es ügyiratszám koncessziós szerződés megszüntése, gerincevezeték adásvételi szerződés semmissé nyilvánítása.
16.	Uzina Electrica (CET)	E-Star ZA Distriterm SRL	4892/84/2012-es ügyiratszám - szerződés szerinti díjak megfizetése (felszámolási eljárás). Követelés: 1.023.813,35 RON
17.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Szilágy Megyei Pénzügy Maros Megyei Pénzügy	48/337/2017-es ügyiratszám - földterület felértékelésének megtámadása, mivel a társaság szerint alulértékelés történt, ugyanakkor nem értesítettek a törvény előírásai szerint a felértékelésről.
18.	-I&O, az E-Star ZA Distriterm SRL felszámolója -ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Szilágy Megyei Pénzügy	1620/84/2015-ös ügyiratszám - a felszámoló megtámadta azon pénzügyi vizsgálat eredményét, amely által a Pénzügy megállapította, hogy a jogerősen elvesztett 932.730 ron értékű követelés kurrens és a bírósági határozatok amelyek az ellenkezőjét mondták ki, nem érvényesek a Pénzüggel szemben.

	-E-Star Management Zrt. -E-Star Energy Generation SA		- a hitelezők, akiknek érdekeit sérti a Pénzügy eljárási módja, beavatkozási kérelmet nyújtottak be. Alapfokon a bíróság a keresetet elutasította. A fellebbezés tárgyalása folyamatban van a kolozsvári ítéletablán.
19.	-ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. -E-Star Management Zrt. -E-Star Energy Generation SA	-I&O, az E-Star ZA Distrierm SRL felszámolója	4892/84/2012_a25-ös ügyiratszám -A felszámoló azon jelentésének megtámadása, amelyben azt a döntést hozta, hogy mivel a BCM projekt már nem használható, ki kell venni a cég vagyonából és innen születik egy 679.860 lej visszafizetendő ÁFA az államnak. Alapfokon a bíróság a keresetet elutasította. A kolozsvári ítéletábla elutasította a fellebbezést. Felülvizsgálati kérés folyamatban.
20.	Zilahi Pénzügy	-ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. - Distrierm	913/84/2016-os ügyiratszám -A Zilahi Pénzügy kérésére, beidéztek az ENEFI-t és a Distriermet, mint polgári jogi felelősséggel tartozó felet a büntetőjogi perben amelyben a korábbi ügyvezetés ellen folyik a vizsgálat, a Distrierm és BCM között kötött, Real Energo projektről szóló szerződés Áfájának ügyében.
21.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Szilágy Megyei Pénzügy	4028/337/2017-es ügyiratszám - zilahi földterület lefoglalási jegyzőkönyvének kifogásolása.
22.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Brassó Regionális Pénzügy	12289/320/2017-es ügyiratszám egy külön kereset annak megállapítására, hogy a Pénzügy esetet az összes eddig kiállított végrehajtási végzésben foglalt összegek behajtási jogától, miután nem iratkozott fel a lezárt csődeljárásban.
23.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Maros megyei Pénzügy	15567/320/2017-es ügyiratszám Pénzügy által 7.602.338 lejre elrendelt bankszámlafoglalás kifogásolása
24.	ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.	Szilágy Megyei Pénzügy	5099/337/2017-es ügyiratszám - zilahi földterület lefoglalásának bejegyzése a telekkönyvbe elleni kifogásolás.

34. Beszámolók jóváhagyása

Az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. 2018. április 18. napján megtartott igazgatósági ülésén a Társaság 2017. évi nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) szerint készített konszolidált éves beszámolóját jóváhagyta.

35. Korábbi időszakok módosításai

Előző időszaki módosítások ismertetése:

A korábban közzétett adatok módosítására is sor került 2017 során. Egyfelől bizonyos számviteli politikák helyesbítésre, pontosításra kerültek, másfelől egyes pénzügyi kimutatásban szereplő egyenlegek újra-megállapításra kerültek, korábbi időszakok kalkulációs helyesbítései miatt.

Emellett bizonyos ügyletek prezentálását is egységesítette a Csoport, amelynek következtében átrendezéseket kellett végrehajtani a tőke elemei között (pl. saját részvény vásárlások és a korábbi kötvény-részvény csere kezelése).

A helyesbítéseket újra-megállapítással hajtotta a Csoport végre, tehát a korábban közzétett adatait közvetlenül helyesbítette. A helyesbítés időpontja az összehasonlítható időszak első napja (hacsak nem kivihetetlen a helyesbítés). Az érintett lényegesebb egyenlegek a következők:

- halasztott adó eszközök kivezetése;
- egyes koncesszióban és lízingben szereplő eszköz értékének újra-megállapítása
- a korábbi időszakokban keletkezett átváltási árfolyamok változásának hatásaihoz kapcsolódó helyesbítések .

Az egyes újra-megállapítások hatásai az egyes évekre a következők.

	2015	2016
Saját tőke		
közzétett	3,964,926	1,625,273
Halasztott adó eszközök	-116,373	-270,933
Halasztott adó kötelezettségek	15,502	14,794
IFRIC 12 követelések korrekció	-82,697	-70,249
Lízing követelések korrekció	57,209	51,092
Egyéb korrekciók	-56,856	-65,446
módosított	3,781,711	1,284,531

Nettó eredmény	
2016. évi - közzétett	1,307,708
Halasztott adó eszközök	-154,560
Halasztott adó kötelezettségek	-708
IFRIC 12 követelések korrekció	12,448
Lízing követelések korrekció	-6,117
Átváltási differenciák	-154,506
Részvény alapú jutalmak miatti korrekció	-230,516
Egyéb korrekciók	-60,851
2016. évi - módosított	712,898

2016. évi Mérleg és eredmény-kimutatás módosításainak a bemutatása

Konszolidált mérleg - Eszközök	2016 közzétett	Módosítások	2016 *Módosított
Tárgyi eszközök	287,572	-8,250	279,322
Immateriális javak	6,498	-280	6,218
Pénzügyi eszközök	712,539	-70,249	642,290
Lízing követelések	448,010	51,092	499,102
Halasztott adó eszközök	340,814	-270,933	69,881

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konzolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre

Jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

Minden adat eFt-ban, kivéve ha másképp van jelölve.

Befektetett eszközök összesen	1,795,433	-298,620	1,496,813
Értékesítésre tartott eszközök	0	0	0
Készletek	10,054	0	10,054
Vevők	226,529	1	226,530
Egyéb követelések	496,978	-51,233	445,745
Aktív időbeli elhatárolások	90,885	0	90,885
Pénz és pénz egyenértékesek	109,078	0	109,078
Forgóeszközök összesen	933,524	-51,232	882,292

Eszközök összesen	2,728,957	-349,852	2,379,105
--------------------------	------------------	-----------------	------------------

Konzolidált mérleg – Saját tőke és kötelezettségek	2016 közzétett	Módosítások	2016 Módosított
Jegyzett tőke	301,679	-4,953	296,726
Tőketartalék	12,870,920	8,589,550	21,460,470
Felhalmozott átváltási tartalék	-52,964	86,845	33,881
Részvény alapú juttatások tartaléka	0	0	0
Saját részvények	-5,164,851	65,103	-5,099,748
Eredménytartalék	-6,329,513	-9,077,285	-15,406,798
Az anyavállalat részvényeseire jutó tőke	1,625,271	-340,740	1,284,531
Nem ellenőrző részesedések	22,443	16	22,459
Saját tőke összesen	1,647,714	-340,724	1,306,990
Céltartalék	198,629	2	198,631
Halasztott adó kötelezettség	14,794	-14,794	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen	213,423	-14,792	198,631
Értékesítésre tartott kötelezettségek	0	0	0
Szállítói kötelezettség	194,118	4,453	198,571
Passzív időbeli elhatárolások	132,676	0	132,676
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	541,025	1,212	542,237
Rövid lejáratú kötelezettség összesen	867,820	5,665	873,485
Kötelezettségek összesen	1,081,243	-9,127	1,072,116
Saját tőke és kötelezettségek	2,728,957	-349,851	2,379,106

	2016 közzétett	módosítások	2016 módosított
Árbevétel	896,939	140,341	1,037,280
Továbbszámolt közüzemi díjak	-490,915	10,956	-479,959
Anyagjellegű ráfordítások	0	-17,861	-17,861
Személyi jellegű ráfordítások	-205,750	1,497	-204,253
Részvény alapú juttatások miatti ráfordítások	0		-230,516
Igénybevett szolgáltatások	-343,258	-13,656	-356,914
Egyéb bevételek/ ráfordítások (-)	192,018	-30,413	161,605
Értécsökkenési leírás	-820,561	14,182	-806,379
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordítása (bevétele)	187,413	-181,801	5,612
Adózás előtti eredmény	-584,113	-76,755	-660,868
Jövedelemadó	169,058	-157,830	11,228
Tárgyévi eredmény folytatódó tevékenységből	-415,055	-234,585	-649,640
Megszűnt tevékenységek			
Értékesített társaságon elért eredmény	1,614,293	-140,264	1,474,029
Tárgyévben értékesített társaságok tárgyévi eredménye	-77,255	109	-77,146
Megszűnt tevékenységen realizált eredmény	0	25,739	25,739
Tárgyévi eredmény	1,121,983	-374,739	747,244
Anyavállalati részvényesek részesedése az eredményből	1,126,918	-347,770	779,148

ENEFI ENERGIAHATÉKONYSÁGI NYRT

Konszolidált pénzügyi kimutatások a 2017. december 31-én végződő évre
Jegyzetek a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

Minden adat eFt-ban, kivéve ha másképp van jelölve.

Külső tulajdonosok részesedése az eredményből -4,935 -1,232 -6,167

2015. évi mérleg módosításainak a bemutatása

Konszolidált mérleg - Eszközök	2015	Módosítások	2015 (módosított)
Tárgyi eszközök	327 409	-15 993	310 416
Immateriális javak	791 601	-320	791 281
Pénzügyi eszközök	828 115	-82 697	745 418
Lízing követelések	484 889	57 209	542 098
Halasztott adó eszközök	163 222	-116 373	46 849
Befektetett eszközök összesen	2 595 236	-159 174	2 436 062
Értékesítésre tartott eszközök	7 378 592		7 378 592
Készletek	5 831		5 831
Vevők	264 073		264 073
Egyéb követelések	195 249	-54 119	141 130
Aktív időbeli elhatárolások	118 309		118 309
Pénzeszközök és pénz egyenértékesek	202 108		202 108
Forgóeszközök összesen	8 164 162	-54 119	8 110 043
Eszközök összesen	10 759 397	-213 293	10 546 104
Konszolidált mérleg – Saját tőke és kötelezettségek	2015	Módosítások	2015 (módosított)
Jegyzett tőke	271 726		271 726
Tartalékok	12 754 740	8 500 214	21 254 954
Átváltási tartalékok	-235 075	104 690	-130 385
Saját részvények	-1 718 289	59 133	-1 659 156
Eredménytartalék	-7 343 251	-8 847 252	-15 176 280
A társaság részvényeseire jutó tőke	3 964 926	-183 215	3 781 711
Nem ellenőrző részesedések	645 058		645 058
Tőke és tartalékok összesen	4 609 984	-183 215	4 426 769
Céltartalék	268 774		268 774
Halasztott adó kötelezettség	15 502	-15 502	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	2 414		2 414
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen	286 690	-15 502	271 187
Értékesítésre tartott kötelezettségek	4 807 791	-1	4 807 790
Szállítói kötelezettség	245 291	-16 874	228 417
Passzív időbeli elhatárolások	255 049	-1	255 048
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség	554 593	2 301	556 894
Rövid lejáratú kötelezettség összesen	5 862 724	-14 575	5 848 149
Kötelezettségek összesen	6 149 414	-30 077	6 119 336
Saját tőke és kötelezettségek	10 759 398	-213 292	10 546 105

36.A beszámolási időszakot követő lényeges események

Az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. 2017. évben történt jelentősebb gazdasági eseményeit részletesen bemutatta tárgyév közleményeiben, melyek közül itt is kiemeli az alábbiakat:

- A Cégcsoport a 2018. évben is folytatta a részvényesek által elfogadott részvény visszavásárlási programját.
- A Társaság a tárgyévben a közgyűlés felhatalmazása alapján döntött az alaptőkéjének leszállításáról 100.000.000,- Ft összegre saját törzsrészvények bevonása útján. A tőkeemelés cégbírósi bejegyzése a tárgyévben megtörtént a részvények törésére 2018-ban került sor.
- A Cégcsoport Romániában továbbra is aktívan eljár a követeléseinek érvényesítése érdekében, melyről folyamatosan tájékoztatta közleményeivel a befektetőket

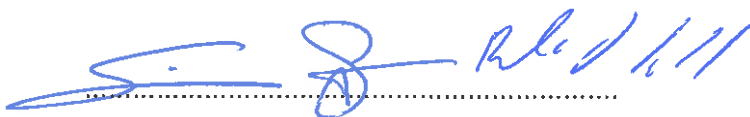
37. Nyilatkozatok

Felhívjuk a figyelmet arra hogy számos olyan fontos tényező van amelynek hatására a tényleges eredmények lényegesen eltérhetnek a jövőre vonatkozó megállapításokban foglaltaktól.

Felelősségvállaló nyilatkozat – Az alkalmazott számviteli előírások alapján a legjobb tudásunk szerint elkészített Konszolidált éves beszámoló valós és megbízható képet ad az E-Star Alternatív Nyrt. és a konszolidációba bevont vállalkozásai eszközeiről kötelezettségeiről pénzügyi helyzetéről valamint eredményéről a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről fejlődéséről és teljesítményéről ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Az igazgatóság a beszámolót 2018. április 18. napján jóváhagyta és közzétételre javasolta.

Budapest 2018. 04.18.

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt. képviselőjében

ENEFI Energiahatékonysági Nyrt.
1134 Budapest, Klapka utca 11.
Adószám: 13719069-4-41
Csoportazonosító: 17781846-5-41
Banksz.sz: 12001008-00128720-00100000